

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELEVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM FILLÉR. VASARNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 11. SZÁM.
1939 JANUÁR 15. SZERDA.

12 FILLÉR

Az elsodort ember

Valamikor ő volt a legmagyarabb magyar. Legalább ő annak hirdette és tömjénezte önmagát. Az ő Koppany. Nem állhatott meg senki előtte. Egy kivételes és — ismerjük el tárgyilagosan — megérdemelt írói siker egy szárnycsapással felvendítette a székelyudvarhelyi kis gimnázium ismeretlen tanárát a legnagyobbak közé. Ahová más csak esztendő, évtizedek keserves küzdelme után, vagy sohase juthat el. Őt „Az elsodort falu” ugyszólván egy mozdulattal emelte fel.

Már az élő, legnagyobb magyar prók között emlegettek. Ott állott az ormokon. És a kis udvarhelyi tanár elsodort fenn, a magasban. Elkápráztatta önnön dícsősége. És valami beteges bódulatban szórta onnan felülről a maga szörnnyű anathemáit a tótok és svábok ellen; ő, a legmagyarabb magyar.

Az irodalomban és közéletben szereplők egyike se kerülte ki vitriolba mártott, gyilkos tollának vipera-marástát. Tótok voltak a Prohász-kák, sváb Herceg Ferenc és a két Rákosi és így tovább. Akkor csakugyan azt hittük még, hogy ő Koppany vívja itt a maga önkínzó, önsanyargató harcát az exaltációig imádot magyar fajiságáért. A harc eszközei szertelenek voltak és legtöbbször a genfi konvenció megállapodásait félrerugók. Mérgezett nyilak, dum-dum lövegek vijjogtak és sikoltottak, amikor Szabó Dezső kiállt a porondra, hogy megmentse az elsodort országot elsodort falujának elsodort magyarságát.

Megbocsátottunk neki. Mert a maga nagy és vad szertelenségében is hittük felőle, hogy a kis székelyudvarhelyi gimnáziumi tanár lelke-nek sikolya. Adynak önmarengoló, de minden ízében, még eltévelyedéseiben is magyar lelkének folytatása és reinkarnációja lesz.

És felemeltük és vittük mindinkább magasabbra. A csuesok felé. Odahelyeztük a legnagyobbak közé. Nem törődünk emberi gyöngeségeivel, mi csak a lelkét néztük, a mely írásából és az ezekben tett vállomásaiból úgy dühöngött felénk, mint egy kitörni készülő vulkán szíveket remítő moraja. Mi csak azt néztük, hogy a magyar fájdalom és a magyar kétségbeesés vad, eruptív ereje tör át minden korlátokon és perzsel el a maga fullasztó látványával sok mindent, ami nekünk kedves. De megbocsátottuk mindezt, mert azt hittük, hogy mindez egy a magyarság sorsán kétségbeeső léleknek vad hánytorgása.

És most jön a hír, hogy ő, a legmagyarabb magyar, felbolygatott éveknek egykori bálványja, ő, a legmagyarabb magyar, az Endre és Johanna, a Bizáncok. Az elnémult harangok. A korhadt fakeresztek sváb lelkű szerzőinek kíméletlen kesztreresztítője. — Szabó Dezső hát fordít az országnak és Bukarestben telepedik meg és mint Georges Mille, írja tovább a maga regényeit és nyilvánvalóan onnan suhogtatja a maga véres korbácsát egykori hazájának tót és sváb inváziója ellen.

Wekerle, a nagy sváb fiax. Valkó és Korányi — a Chorin ivadék — most ott harcolnak körömszakadtig a magyarság igazáért a románok ellen és ötezer becsületes magyar embernek életérdekeit védik, tizmillió magyarnak igazságát hirdetik — és ő, a legmagyarabb magyar, kilep a magyar sors-közösségből és a magyarság halálos ellenségének es-

küszik hűséget és saját bevallása szerint minden erejével azon lesz, hogy új nemzete hitének minden konzekvenciáit levonja.

Egy sóhaj se szálljon, egy könny

se hulljon utána. Ocskay brigadéros szörnnyű eltévelyedését, undok hazá-árusítását megtisztította az érsekújvári bakó pallosa, de Szabó Dezső lelkének most kiütőző foltját nem

fogja megtisztítani soha semmi sem. Ez az elsodort ember olyan magasról zuhant le, hogy még az emléket is ki kell irtani a magyar lélekből. Szabó Dezső! Jó éjszakát!

Kedvezőbb atmoszféra Hágában

Loucheur szerint szerdán dől el a magyar kérdés. — Elintézték az elkobzott egyházi javak és a Habsburg főhercegi birokok ügyét. — A német birodalmi bank meg is teljesíteni fogja a fizetéseket.

Tegnap délután a magyar delegáció közvetlen tárgyalást folytatott a kisantant képviselőivel

Hága, jan. 14. A vasárnap óta tartó tárgyalások a magyar jóvátételi kérdésekről, amelyeket a magyar delegáció a nagyhatalmak részben pedig a kisantant államok delegátusaival és pénzügyi szakértőivel folytatott, ma is délelőtt tíz órától déli egy óráig tartottak. A mai tanácskozásban a magyar kiküldöttek és az utóállamok képviselői vettek részt. Értesülésünk szerint a pénzügyi szakértőknek ez a mai tárgyalása meglehetősen barátságos légkörbe folyt le.

Még a tegnapi megbeszélésen is, amelyen a nagyhatalmak megbízottai vettek részt, felmerült az a kívánság, hogy Magyarország 1943 után is fizessen jóvátételt, továbbá mondjon le a békeszerződés 250. szakaszának hatályos érvényesítéséről. Mindkét követeléssel a a magyar delegátusok határozotlan szembehelyezkedtek.

A mai tárgyalások barátságosabb atmoszférájának kialakulásában Bethlen István gróf határozott fellépése mellett része van annak a befolyásnak, amelyet a nagyhatalmak az utolsó 24 órában a kisantant államok delegátusaira szemmel láthatólag gyakoroltak.

Ma már Francia körökben is optimisztikusan fogják fel a helyzetet és remélik, hogy legalább a főbb kérdésekben az álláspontok annyira közelednek egymáshoz, hogy alapot tudnak teremteni a megegyezésre. Az általános felfogás az, hogy a tegnapi tárgyalásokhoz képest a helyzet meglehetősen javult.

Értesülésünk szerint a magyar delegáció örömmel fogadta ennek a kedvezőbb atmoszférának a kialakulását, mert elismerését látja ebben Bethlen István felfogásának, hogy csak kölcsönös áldozatokkal lehet a multat likvidálni és kölcsönös áldozatok meghozatala nélkül a problémát nem lehet megoldani.

A meghívóhatalmak egyébként a Young-terv életbeléptetését teljesen függetlenítették a keleti jóvátételi kérdéstől, amivel kudarcot vallott az a törekvés, amely szerves kapcsolatba akarta hozni

a magyar jóvátételi kérdését a Young-terv életbeléptetésével.

A keleti jóvátétellel foglalkozó bizottságot még nem hívták össze ülésre, aminek az az oka, hogy sem Tardieu, sem Loucheur nem tartózkodik Hágában. Mindketten azonban már szerdán visszaérkeznek és azután már nem lesz akadály a bizottság összehívásának.

Hága, jan. 14. Loucheur tegnap este — közvetlen Párisba utazása előtt — úgy nyilatkozott, hogy a szerdai nap igen fontos lesz a magyar kérdés szempontjából: ezen a napon dől el, vajjon létrejöh-e megegyezés vagy sem. Loucheur a

tárgyalások gyorsítása érdekében szeretné, ha szerdán a delegátusok szükség esetén hat óra után is folytatnák tanácskozásukat.

Hága, jan. 14. Bethlen István gróf miniszterelnök ma délelőtt 10 órakor megbeszélést folytatott az olasz delegátusokkal.

Délelőtt 11 órakor Magyarország és a kisantant delegátusai tárgyalásra ültek össze, hogy bizonyos technikai kérdéseket megvitassanak.

A magyar delegáció körében meglegedéssel állapítják meg, hogy a bizalmas megbeszélések eddig igen nyugodt hangon folytak.

A magyar delegáció tárgyalásai

Hága, jan. 14. A ma délutáni értekezleten magyar részről Bethlen István gróf miniszterelnök, Walkó Lajos külügyminiszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Korányi Frigyes báró, a kisantant részéről pedig Titulescu, Mironescu, Maribkovic, Benes és Osueki vett részt. A tárgyalások elsősorban a pénzügyi rendezés megbeszélésére irányultak. A vita akörül forgott, hogy maga a pénzügyi megállapodás milyen perekre vonatkozik. A magyar álláspontnál ez az egyezmény csak az agrár perekre vonatkozik, míg a kisantant valamennyi többi perre is ki akarja terjeszteni. L'öntés ebben a kérdésben a ma délutáni tanácskozás folytán nem történt. A délutáni tanácskozáson az olasz delegátusok indítványára az agrár pereket tárgyalták. Elsősorban arról volt szó, hogy az agrár perek alá foglalt perek összesének mekkora lenne a pénzbeli ellenértéke.

Páris, jan. 14. A Temps egyik hágai levelezője a következőket jegyzi meg a keleti jóvátételi kérdésről: Ami az osztrák kérdést illeti, eszerint a teljes megegyezésnek útjában állanak a csehszlovák és jugoszlávoknak az adminisztrációs adósságra vonatkozó követelése.

Hága, jan. 14. Loucheur a francia képviselőház megnyitása alkalmával tegnap Párisba utazott,

holnap délelőtt utazik vissza Hágába.

Hága, jan. 14. A Het Volk értesülése szerint a kisantant azt óhajtja hogy a hágai értekezleten rendezzék mindazokat a kérdéseket, amelyek köztük és Magyarországnak között függhöben vannak.

Hága, jan. 11. A Handelsblad terjedelmes cikkben ismerteti az olasz javaslatot és azt, hogy Magyarország miért ragaszkodik a 250. szakaszhoz. A kisantantnak, főleg Romániának meg van minden oka arra, hogy ne járuljon a döntőbíró elé. Románia belpolitikai okokból szeretné, ha az erdélyi magyarok megnyugodnának és azért egyezséget szeretne ajánlani a perekben, Magyarország azonban szilárdan ragaszkodik a békeszerződés 250. szakaszához.

Románia egyizben már felajánlotta százmillió aranyfrank kártérítést.

Hága, január 14. Az Allgemeine Handelsblad szerint a magyar kérdés szakértői a tegnapi tárgyalásokon utaltak egy ideiglenes megegyezésre, amely annak idején a bécsi román és magyar követ között létre. (Szerényi—Langa Rascanu—Davilla-féle megegyezés.) A magyarok állítása szerint Románia annak idején százmillió aranyfrankot ajánlott fel az op-

tánsok kártalanítására. Titulescu ezt tegnap tagadta, bár tavaly elismerte, hogy ezt a megállapodást a román kormány kötötte. Titulescu azt állította, hogy a kérdéses százmillió más adósságok rendezésére is szolgált volna.

Tegnap a magyarok precizizáltak követelésüket az optánsok kártalanítása terén. Minthogy a cseh azonnal vitatni kezdték a követelést, felkérték a magyarokat, hogy részletezzék követelésüket.

A francia sajtó megegyezést remél.

Páris, jan. 14. A ma reggeli sajtó optimizmussal foglalkozik a keleti jóvátételek kérdésével. A Le Matin szerint valószínű, hogy egyezség jön létre. A kisanthatalmak kijelentették, hogy hajlandók megfizetni mindazokat a kártérítéseket, amelyekre saját törvények értelmében kötelezhetők, a nagyhatalmak viszont hajlandók Magyarországnak 1943 után teljesítendő fizetéseit kapcsán bizonyos áldozatokat hozni. Így, kölcsönös jóakarattal, valószínűleg eredményhez fognak jutni.

Az Excelsior szerint a keleti jóvátételek ügye örvendetes haladást tett. A magyarok hajlandók tekintetbe venni azt az eshetőséget is, hogy az eredeti háromszázmillió aranykorona követelésüknél kisebb összeget fogadjanak el.

Elintézték az elkobzott egyházi javak és a Habsburg főhercegek elkobzott birtokainak kérdését.

Hága, jan. 14. — A tárgyalások délután fél 2-ig folytak tovább. — Korán reggel előbb a kisanthatalm képviselői tanácskoztak a tegnapi velük közölt magyar javaslatokról és ugyanakkor az olasz delegáció tagjai megjelentek Bethlen miniszterelnöknel, majd fél 11 órakor összejöttek a kisanthatalm és Magyarország jogi és pénzügyi szakértői, hogy a tegnapelőtt megkezdett tárgyalásokat részleteiben is folytassák.

Mintán tegnap sikerült elintézni az optánsügyek közül az elkobzott egyházi birtokok és a Habsburg főhercegek, még pedig Frigyes és József főhercegek birtokainak ügyeit, ma a többi elkobzott birtokok kártalanítására és az adminisztrációs költségeknek megbeszélésére került a sor. Magyar részről Wekerle pénzügyminiszter és Korányi báró vezették a szakértői tárgyalásokat, a kisanthatalm részéről pedig Ossuski párisi cseh követ.

Titulescu román delegátus tegnapelőtt meghült és mára teljesen berekedt. Sokan — mint tréfásan mondják — azt hiszik, hogy mintán Titulescu, aki eddig a legbeszédűbb politikusnak bizonyult, ma nem tud beszélni a tárgyalásokba — a munka hamarabb fog menni a mai tanácskozáson.

A szakértők megbeszélését ma is a Binnenhoffban tartották meg, de nem abban a teremben, mint eddig, hogy ezzel külsőleg is kifejezésre jusson, hogy a mai tárgyalásoknak csak megbeszélészerű

jellege van és nem olyan hivatalos karaktere, mint mikor Loucheur vezeti a tárgyalásokat.

A francia munkaügyi miniszter

ugyanis Párisba utazott a parlament új ülészakának megnyitására és csak ma este vagy holnap reggel érkezik vissza.

A tokaji kerületben Lázár Miklós és Fenyő Miksa között dől el a választási harc

A tokaji választási harcnak ma volt az utolsó agitációs napja. Déli 12 óráig kellett benyújtani az ajánlási íveket. Lázár Miklós ajánlási íveit délelőtt 11 órakor nyújtották át Tokajban Nemes Andor választási elnöknek. Körülbelül 4500 aláírást tartalmaznak Lázár Miklós ajánló-ívei.

Fenyő Miksa ugyancsak benyújtotta ajánlási íveit, hír szerint közel 2500 aláírással. Más jelölt nem tudta benyújtani az ajánlási íveit, így a választási harc Lázár Miklós Fenyő Miksa közt fog eldőlni.

Mezőkövesden is új képviselőválasztás lesz.

Borsod vármegye felsőházi tag-

választása a belügyminiszteriumba érkezett jelentés szerint azzal az eredménnyel végződött, hogy a törvényhatóság felsőházi tagul megválasztotta többek között Bottlik István báró, országgyűlési képviselőt. Bottlik István báró felsőházi tagságát fogja megtartani és lemond képviselőházi mandátumáról. A mezőkövesdi kerületben tehát üresedés áll be. Így a közel jövőben két időközi képviselőválasztás lesz: az egyik Magyarbolyon, ahol Mándy Samu kerülete fog megüresedni és a mezőkövesdi kerületben.

A magyarbolyi kerület egyik jelöltje Mándy Samu fia: Mándy Sándor, míg Mezőkövesden Zsóri Lajos főszolgabíró lép fel, egységesspárti programmal.

Olchváry Zoltán táblai elnök ünneplése

Mint tudvalevő, az igazságügy-miniszter előterjesztésére a kormányzó kegyelmes címmel járó fizetési osztály jellegét adományozta dr. Olchváry Zoltánnak, a debreceni ítélőtábla elnökének, ki elnöke a Kaszinóknak is.

Ebből az alkalomból a debreceni uri kaszinó kedden este ünnepi vacsorát rendezett Olchváry Zoltán tiszteletére. A vacsorán a kir.

ítélőtábla, a törvényszék, a járásbíró, az ügyészi kamara, a közjegyzői kamara, az ügyvédi kamara, a mérnöki kamara, a katonaság és a polgári hatóságok képviselői is megjelentek.

A vacsorán több lelkes hangú felköszöntő hangzott el. Ennek során a megjelentek lelkesen ünnepelelték a tábla elnökét.

Az iparosság helyzete a múlt évben

A debreceni Ipartestület most készült el az elmúlt évi adatok összeállításával. Ezekből az adatokból néhány jellemzőt az alábbiakban közlünk:

MIT MUTAT A STATISZTIKA 1929-BEN?

Az 1928 év folyamán felvett 1039 tanonccal szemben az 1929 év folyamán felvett 993 tanuló. Tehát a csökkenés 46, ami körülbelül 4,5%-nak felel meg.

A különböző szakmák képviselői közt hasonlíthatatlanul nagy arányban vannak képviselve a különböző építőiparok. Az iparosság zöme többféle okok folytán erre a pályára ösztönlik.

A beszegődött tanoncok közül egyes szakmákban felszabadult az 1928 év-

ben 592 tanonc. Ezzel szemben az 1929. évben 629. Különbözet tehát körülbelül 6%.

Igen sokan a beszegődött tanoncok közül megszakították pályájukat. Ezeket az Ipartestület a törlési rovatba tette. Talán legszomorúbb tünete ez a tanonctartásnak, mely egyszerűsmindekorra kedvét veszti a mesternek a tanulókat való foglalkozástól. Hiszen, ha tekintetbe vesszük, hogy az iskolai elfoglaltság folytán a tanuló heti 3—4 fél napon nem állhat a munkaadó rendelkezésére: tisztába jövünk azzal, hogy az iparosnak nem sok haszna van vesződése ellenében a tanonctartásból.

A tanoncszerződés törlések száma 1928. évben 492, 1929. évben viszont

482. Lényeges különbség nincs a különbség is annak tudható be, hogy a közelmúltban megkezdte működését az Ipartestület békéltetőbizottsága, mely a háboru kezdete óta szünetelt.

A beszegődötttek sorában több érdek adata található. Nem ritka az értelességgel szegődő tanonc, de feltűnő jelenség az, hogy a múlt év folyamán 11 ember 30 éves korán felül szegődött be — pár kivételtől eltekintve — közművesnek. Ez érdekes tény oka a munkanélküliségben keresendő. Az illetők hosszabb ideig nem bírtak elhelyezkedni foglalkozási árukban s egy új szakmát választottak, mégpedig olyat, melynél már mint tanonc fizetést kapnak.

AZ ÉPÍTŐIPARI PÁLYÁRA TÖDULNAK.

Szomorú tény, hogy az ipari pályákra menők szakítottak a régi patriarchális rendszerrel, mely a tanoncot valósággal a mester családtagjának tekintette. Ehelyett ma az építőiparra ösztönlik a munkásság, melyet kezdettől fogva fizetnek.

Ezáltal az építő iparban aggasztó túltengést és konkurrenciát idéznek elő, ami szintén hatalmas mértékben hozzájárul az ipar pillanatnyi kríziséhez.

PRÓBÁLKOZÁSOK.

Az iparos segédek munkanélkülisége viszont előidézte az elmúlt évek rengeteg iparendegély váltását. A munkanélküli levő iparos segéd ipart váltott és rövid ideig, mint mester tengődött. Végül belefulladt az olcsó vállalatok és kifizetetlen köztartozások lavínjába... Némileg ez a tény magyarázza az iparosoknak elmúlt évi tömeges beszüntetését.

MILYEN IPARI PÁLYÁKRA MENNEK A NŐK?

A nők pályaválasztása napjainkban társadalmi jellegű s kasztrendszer nélkül minden osztályunk kitermelte a dolgozó nőjét. Kérdést intéztünk, hogy az ipari pályák közül melyek azok, amiket a nők favorizálnak.

— Elsősorban — kaptuk a választ — a nőiszabóság. Az ipari pályákra menő nők 90 %-a erre a pályára megy, egyrészt mivel tipikusan női foglalkozás, másrészt mivel ennek a nő családi életében is hasznát veszi. A fennmaradó 10%-nak mintegy fele megy a masamod néven közismert kalapos pályára. A többi a fodrász, ékszerész stb. szakma között oszlik meg.

AZ IPAROSSÁG HELYZETE 1929-BEN.

Mint a fentiekből kitűnik: napjainkban az ipar is válságban van. Az általános munkanélküliség, egyes szakmák egészségtelen túlfavorizálása, az erős konkurencia idézik elő, hogy az iparosság helyzete évről-évre rosszabbodik.

(Parvus.)

EGY HÓNAPRA ITÉLTÉK, MERT TUKÁT ÉLTETTE.

Prága, január 14. A pozsonyi kerületi bíróság Magó Mihály pozsonyi raktárost egyhónapi fogházra ítélte, mert Magó a múlt év októberében a Tuka-ítélet után a tót néppárt pozsonyi népgyűlése alkalmával az uccán hangosan éltette Tukát.

HORTOBÁGYI JUHTURÓ

Mindentüti kapható! Tormell

Orsz. Magyar.

Tejszövetkezeti Központ

Budapest L. Herth Miklós-utca 119-121

Disznóölésre

sót, paprikát, borsot, köleskását és bort a legelőnyösebben szerezheti be

Pálffyánál, Kossuth-utca 7. sz.

Fűszer- és csemegekereskedők!

Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ helyi lerakata Burgondia-utca 10.

elsőrendű pastörözött teavajat és kiváló minőségű sajtjait nagyban áron szállítja.

Ludány Miklós nádudvari földbirtokos lett Hajdúvármegye új felsőházi tagja

Felsőházi póttagnak Váczy Józsefet választották meg. — Vita a szegény betegek ápolása és gyógyellátása körül. — Akció a fagykárosult tisztántuli gazdák érdekében. Nagy érdeklődés mellett zajlott le a vármegye rendkívüli közgyűlése.

Kedden délelőtt ismét mozgalmas volt a vármegye-háza. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága ugyanis kedden délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán néhány igen fontos ügy szerepelt. Így többek között megválasztották Hajdúvármegye felsőházi tagját és póttagját. A közgyűlés iránt igen élénk érdeklődés nyilvánult meg s a megye részéről sok bizottsági tag jött Debrecenbe.

A KÖZGYŰLÉS MEGNYITÁSA

A közgyűlést fél tíz órákor nyitotta meg dr. Hadházy Zsigmond főispán.

Utána Poroszlay István aljegyző ismertette az alispán előterjesztését a felsőházi tag és póttag megválasztása ügyében.

A főispán elrendelte a szavazást először a rendes tag megválasztására. A szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Péncs Mihály, tagjai Kiss József és dr. Soós János voltak.

A szavazásnál leadtak összesen 152 szavazatot, amelyből

dr. Ludány Miklós	146
dr. Ujvárossy Lajos	4
dr. Czeglédy Mihály	1

szavazatot kapott, 1 szavazat pedig üres volt.

A szavazás eredményeképpen a főispán dr. Ludány Miklós nádudvari földbirtokost Hajdúvármegye felsőházi tagjának jelentette ki.

AZ ÚJ FELSŐHAZI TAG BESZÉDE

Lelkes éljenzések közben emelkedett szólamra dr. Ludány Miklós. Beszédében köszönetet mondott a kitüntetésért és kijelentette, hogy a felsőházi tagságot nem disznak, nem régi értelemben vett főrendiházi tagságnak, hanem nyugat-európai értelemben vett második kamarai szenátusi tagságnak fogja fel. Vármegyéjének és annak minden rendű és rangú lakosának örömmel kíván rendelkezésükre állani.

Leszögezte ezután, hogy politikai vezérének gróf Bethlen Istvánt tartja. Az ő pártján belül, mint a csaknem száz százalékos mezőgazdálkodással foglalkozó vármegye kiküldötte, az agrártársadalmat kívánja képviselni.

Ezután az új felsőházi tag nagyobb szabású beszédében ismertette programját.

— A mezőgazdaság válsága, melyben az ország szenved, ma világjelenség. Bennünket, mint agrár államot, a bajok jobban sújtanak. De épp azért, mert agrárállam vagyunk, kell megvédeni mezőgazdaságunkat, mert ha a gazdálkodás jövedelmezősége megszűnik, az az ország csődjét jelenti. Átalakítandó az egész mezőgazdasági termelés, ez ma a legdivatosabb jelszó. Azonban bármilyen méretű legyen is a gazdálkodásnak ez az átszervezése, éghajlati és talajviszonyaikat fogva a szántóföldek tekintélyes része megmarad a buza termelésére. Főteherményünk tehát a jövőben is csak a buza lehet. Így fontos, hogy gondoskodás történjék, hogy a magyar gazda is legalább a világpiacon árát kapja meg a gabonaneműk után és ne legyen

Ennek kedvező értékesítése céljából arra kell törekedni, hogy standard és piacképes árut tömegesen termeljünk. Ennek a célnak érdekében kell felkarolni a magtári kezelést, a közraktári és gazdatárházi intézményeket. Ez kére különben azért is nagy szükségünk van, hogy gazdáink kívárhassák a legkedvezőbb értékesítési időpontokat. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha a tárolt gabona alapján megfelelő hitelhez juthat.

— A mezőgazdasági válság gyökere a hitelhiány és abban rejlik, hogy a hozzáférhető hitel elviselhetetlenül drága. Ha a hitel terén azokat a kedvezőtlen körülményeket, amelyeket a nemzetközi pénzpiac von magával kiküszöbölni nem is tudjuk, igyekezzék legalább a kormányhatárolom odahátni, hogy a rövidlejáratú hitelek, törlesztéses kölcsönökre való átalakítása elősegíthessék. Az a körülmény ugyanis, hogy ezeket a függő kölcsönöket minden lejáratnál fel lehet mondani, állandó bizonytalanságban tartja a gazdát és emellett a kamatozó kölcsönök után minden évben nagyobb törlesztéseket kell eszközölni. Pedig a birtok, mai jövedelmezősége mellett, sem a magas kamatokat, még kevésbé azon felül az ilyen nagyobb törlesztéseket el nem bírja.

— A mezőgazdasági termények olcsóságával szemben áll a kartellek által diktált ipari cikkek drágasága. A kartellek hatalmasabbak, mint a szervezetlen gazdatársadalom s a fogyasztóközönség. Ezen téren is cselekedni kell. Az első lépés az, hogy azokat a kartelleket, amelyek túlkapasai ellen küzd a fogyasztóközönség, a kormány legalább ne erősítse. De szigorú ellenőrzés alá veendő a bevásárló kartellek is, melyek árdiktatúrát gyakorolnak.

— A gazdák a magyar ipart pártolni akarják, de viszont a magyar ipar olyan cikkekre vesse magát, amelyeket a legjobb minőségben tud előállítani és akkor a mezőgazdaságban biztos fogyasztóra talál. A vámvédelem drágító hatását az ipari fogyasztás egész vonalán nem bírhatja meg a gazda, akkor, amikor a mezőgazdaságban fekvő tőke csak másfél-két százalékot jövedelmez.

— A mezőgazdaság túlterheltsége az állami kiadásokban is a legszigorubb takarékoskodik parancsolja. — Hiába csökkentette a pénzügyi kormány a földadót, mert ennél nagyobb mértékben szaporodtak a vármegyei,

községi és egyéb közterhek. Ha azonban a mezőgazdaság túlterheltsége az állami kiadásokban a legszigorubb takarékoskodik parancsolja is, a földművelés tárca megfelelő dotálására ma sokkal inkább szükség van, mint valaha, annyira sürgős probléma vár ott megoldásra, hogy ott nem lehet takarékoskodni, sőt, a máshol megakarított pénzt is ide kell hozni és a mezőgazdaság szolgálatába állítani, hiszen ma már a másfoglalkozásúak tudatába is átmege, hogy a magyar közgazdaság sorsa azon fordul meg, hogy milyen módon sikerül megoldani a mezőgazdasági válságot. Ez nemcsak a gazdatársadalom, de az ipar, kereskedelem és munkásság érdeke is.

Végül hangoztatta, hogy bármilyen sivár legyen is a jelen, a jövőben való bizalmat nem szabad elveszíteni.

A PÓTTAG MEGVÁLASZTÁSA

A nagy éljenzésekkel fogadott programbeszéd után áttértek a felsőházi póttag megválasztására. Itt már egy második szavazatszedő küldöttség is működött, amelynek elnöke dr. Molnár Béla, tagjai Hegedűs Károly és Csapó Tibor voltak.

Leadtak összesen 140 szavazatot, amelyből dr. Váczy József nádudvari tanár 134 szavazatot kapott s így a főispán őt jelentette ki Hajdúvármegye felsőházi póttagjának.

Váczy József meghatott hangon, közvetlen szavakkal köszönte meg a bizalmat és kijelentette, hogy a jövőben épen úgy kívánja szolgálni a megyét, mint eddig is.

A törvényhatósági bizottság tagjai megéljenzették a felsőházi póttagot is.

A SZEGÉNY BETEGEK ÁPOLÁSI ÉS GYÓGYELLÁTÁSI KÖLTSÉGE

Dr. Uzonyi Barna másodfőjegyző élénk érdeklődés közben terjesztette elő a népjóléti miniszternek azt a rendeletét, amely a nyilvános betegápolási költségeket a törvényhatóságokra hárítja és ennek fejében Hajdúvármegyének évi 19.000 pengőt engedélyez. Az alispán tudomásul vette a rendeletnek azt a részét, amely az ingyenes

gyógykezeléshez szükséges szegényeségi bizonyítványok kiadásánál fokozott szigorúságot ír elő, rámutat azonban arra, hogy a rendeletnek az a része, amely 19.000 pengőt ad a vármegyének arra, hogy a szegény betegek ingyenes gyógykezelését abból fedezze, sérelmes és keresztülvihető.

Az alispán azt javasolja, hogy a rendeletnek e része ellen éljen a törvényhatóság panasszal a közigazgatási bíróságnál, rámutatva arra, hogy a vármegyének nincsen fedezete arra, hogy a 19.000 pengőt ki tudja egészíteni a szükséges összegre. 1929-ben betegápolási adó címén 360.282 pengőt vetettek ki a megye lakosságára és ebből a rendkívül rossz viszonyok ellenére 245.000 pengő be is folyt, ami országosan egyike a legjobb átlagoknak. A tisztí főorvos hozzávetőleges számítása szerint évenként 120.000 pengőt fordítottak erre a célra Hajdúvármegye területén, úgy hogy a 19.000 pengő ilyen körülmények között csak alamizna összegnek tekinthető. Minimális számítás szerint is 50–60.000 pengőt kellene ráfizetni Hajdúvármegyének a 19.000 pengőre, ezt pedig a lakosság nem bírja el. Ezért és mert a rendelet törvényellenes, az alispán a közgyűléssel együtt azt javasolja, hogy a rendelet ellen intézzenek panaszt a közigazgatási bírósághoz.

A NÉPJÓLÉTI MINISZTER RENDELETÉRE ELLEN

Rácz Lajos dr. teljes egészében csatlakozik az előterjesztéshez.

Örömmel adta kifejezését, hogy az alispán ilyen energikusan védelmezi a megye lakosságának érdekeit. A népjóléti miniszteri rendelet éppen a gazdaérdekeltség és a legszegényebb népréteg, a gazdasági munkásság szempontjából antiszoocialis, a népegészségügyi érdekeket sértő és kifejezetten törvényellenes. Érthetetlen, hogy a népjóléti miniszter éppen az országnak azt a vidékét sújtja ilyen rendelettel, amely amugy is borzasztó csapást szenvedett a fagykár következtében. Biharvármegye a jövő héten küldöttséget mentett a kormányhoz ebben az ügyben helyesnek tartaná, ha Hajdúvármegye is csatlakoznék ehhez a küldöttséghez, rámutatva a kormány előtt, hogy a rendeletet első sorban a kisgazda és a földmives nép nyilni kell.

Ezután Oláh Imre dr. hajdúdorogi községi orvos szólalt fel. Hangoztatta, hogy hónapokig elhúzódhat ennek az ügynek az elintézése. Így jelenleg általában mindenféle rendelés szünetel. Előfordul, hogy az orvos talán életmentő szert sem tud rendelni, mert alig van, aki szegényeségi bizonyítványt tud kapni. Kéri, hogy amíg elintéződik az ügy, addigfizessék ki a városoknak és községeknek legalább azt az összeget, ami a 19.000 pengőből rájuk esik; körülbelül 100 pengő jut évenként minden 1000 lakosra. Ha ezt nem kapják meg, borzasztó zavarok lesznek az egészségügyi ellátásban.

A vita során dr. Benkő Géza tisztifőgyógyász is beszélt. Szükségtelennek tartja a küldöttségjárást, mert az irásban kifejtett indokoknál többet úgy sem tudnak mondani. Ami Oláh dr. kérését illeti, azt az összeget nem lehet parcelálni, olyan kicsi. A közegészségügyön takarékoskodni nem lehet s így pár hónapon belül csak fordul

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenféle cipőben és ában.

Egyedül az árak hirtetése semmit jelent, miért is azt ez esetben elhiagytam.

Onnek meg kell győződnie jó minőségéről, hogy felismerje jutányos árait.

a helyzet, addig is a legsürgősebb recepturák teljesíthetők lesznek valahogy.

Juhász Nagy Sándor kifejtette, hogy egyhangú a vélemény a javaslat elfogadása tekintetében és mindenki elismeréssel van az alispán iránt, aki az akciót kezdeményezte. Ez rendkívül nagyfontosságú ügye nemcsak a vármegyének, hanem a legszélesebb néprétegeknek is. Az egyetlen vitás pont csupán az, hogy küldjenek-e küldöttséget. Egészen bizonyos, hogy ezt a kérdést a közigazgatási bíróság kizárólag jogi szempontok szerint fogja mérlegelni, egyéb panaszunkkal nem fordulhatunk tehát máshoz, mint a kormányhoz. All tehát, hogy a panaszon kívül más akcióra is szükség van s amikor a lehetőség nyílik, hogy ezt a nagy sérelmet a szigorú jogi szempontokon túl is orvosolni fogjuk, miért ne ragadjuk meg a kínálkozó többi alkalmat?

— A bihari küldöttséghez igenis célszerű lenne csatlakozni — folytatta Juhász Nagy Sándor. — Itt gyors segítségre van szükség, amint az dr. Oláh felszólalásából is kitűnik. A hatóságok kényszerűségeiből máris a legszigorubbant kezdik magyarázni a rendeletet, fel kell tehát tártani ennek a helyzetnek szomorú és sötét oldalát a kormány előtt népgondozási vonatkozásban és abban a vonatkozásban, hogy itt momentán nagy veszedelemről van szó, élvszóval is. Ezért elfogadja a dr. Rác indítványát.

AZ ALISPÁN VÁLASZA

Rásó István alispán hozzájárul ahhoz, hogy csatlakozzanak Bihar megye küldöttségéhez, mert osztja dr. Juhász Nagy Sándornak azt a nézetét, hogy semmiféle tevékenység nem elég ennek a veszedelemnek az elhárítására. Javasolja, hogy küldöttségbe kérjék fel dr. Ludány Miklós felsőházi tagot, dr. Maday Gyula, dr. Petri Pál, Barabás Samu és dr. Gaál Mihály országgyűlési képviselőket és természetesen ő maga is csatlakozik hozzá dr. Rác Lajossal együtt. A közvetítő indítvány előterjesztése után a közgyűlés elfogadta a kisgyűlés és az alispán együttes javaslatát, valamint az alispánnak a küldöttségre vonatkozó javaslatát is.

Most sor került a vármegyei egészségügyi bizottság megválasztására 1937. december 31-ig tartó mandátummal, valamint a lényésbizottság megalakítására három esztendőre.

A vármegyei egészségügyi bizottság választásánál leadtak összesen 68 szavazatot. Dr. Czeglédy Mihályt 67, dr. Rác Lajost 67, dr. Láng Sándort 67, vitéz Czeglédy Bélát 67, vitéz Nagy Pált 66, vitéz Kiss Istvánt 67, dr. Juhász Nagy Sándort 63, dr. Nikodémusz Istvánt 67, Molnár Oszkánt 65 és dr. Győrössi Imrét 40 szavazattal választották meg.

A lényésbizottság választásánál leadtak 43 szavazatot. Elnöknek dr. Ludány Miklóst, helyettes elnöknek dr. Csararik Győzét, tagoknak Adám Sámuel, Ludány Lajost, Barna Györgyöt, Fejérvári András, Gözör Ambrus, Herczegh Bálintot, Hadházy Józsefet, Csahány Sándort, Szarpi Kalmánt és vitéz Ladány Istvánt választották meg 43—43 szavazattal.

FELIRAT A FAGYKÁRT SZENVEDETT GAZDÁK ERDEKÉBEN

Ezután a kisgyűlés egyik nagyfontosságú javaslatát terjesztették elő. A javaslat úgy szólt, hogy a tiszántúli mezőgazdasági kamarának azt a feliratát, amelyben a pénzügyminisztertől a fagykárt szenvedett tiszántúli gazdaközönység adóterhének csökkentését kéri, hasonló felirattal támogassák.

Az előterjesztéshez elsőnek dr. Juhász Nagy Sándor szólott hozzá. Csodálkozásának adott kifejezést, hogy amikor a fagykárt szenvedettek érdekében itt is és az egész Tiszántúlon a vármegyék vezetőségei a legnagyobb buzgósággal működtek, akkor az utolsó pillanatban innen kell elküldeni ezt a felterjesztést, ahelyett, hogy a pénzügyminiszterium tett volna intézkedéseket az anomáliák megszüntetésére. Fel kellene hívni a figyelmet arra, hogy aki január végéig nem mondja fel a jövedelmi és vagyonadóját, az rögzítés alá esik. Ez főképpen a közép- és kisbirtokosok érdeke, hogy felmondják az adójukat. Képtelenség, hogy a gazda az 1928. évi terméseredmény és terményárak alapján fizesse az adót, amikor a nemesek katasztrófálisan nagy fagykár volt, hanem a terményárak is nagyot estek. A javaslatot egyébként elfogadja.

Dr. Rásó István alispán: A dr. Juhász Nagy Sándor kérése meglesz.

Grósz József intézkedést kér abban az irányban, hogy a hátralékos adókat a gazdák az új termésből fizethessék ki, mert most képtelenek fizetést teljesíteni. Augusztus végéig moratóriumot kellene engedélyezni a gazdáknak az adófizetésre.

Rásó István: Arra nincs mód, hogy ilyen előterjesztést tegyen, a pénzügyigazgatóság azonban minden esetben megadja a halasztást. Ő is mindig hajlandó közbenjárásra ebben a tekintetben.

Bence István a felszólalásában kifogásolja, hogy a javaslat csak a mezőgazdasággal foglalkozik, hiszen az iparosok és a kereskedők is nagy kárt szenvedtek. Ezek szintén a földből élnek. Ha a gazdának nincs jövedelme, akkor ők is nyomorognak. Szükséges tehát, hogy a kisiparosok és a kereskedők számára is kérjenek adófizetési kedvezményt. Kéri továbbá, hogy terjesszék ki a javaslatot arra is, hogy az exporthitel 3 évre hosszabbítsák meg.

Hadházy Zsigmond dr. főispán: Ebbe a feliratba ezt nem lehet belevenni, mert ez tulajdonképpen a mezőgazdasági kamara felterjesztésének a támogatása. Ha azonban külön indítvány érkezik be, nincsen akadálya annak, hogy az iparosok és kereskedők érdekeiben is tegyünk ilyen felterjesztést.

A közgyűlés a javaslatot változatlanul elfogadta.

Több adminisztratív jellegű ügy elintézése után dr. Hadházy Zsigmond a közgyűlést déli egy órákor berkesztette.

Weisz kefmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tiszít.
Gyászruhákat 24 óra
alatt festek.

A Népszövetség a következő ülészsakra halasztotta az optánsüveget

Henderson előadói javaslata után Magyarország és Románia képviselői hozzájárultak az elhalasztáshoz.

Genf, jan. 14. A Népszövetségi tanács ma délelőtti ülésén sorra került az optánsüveg elhalasztása. A tanács asztalánál magyar részről báró Forster Pál követ foglalt helyet, míg román részről Antoniadé genfi román követ volt jelen.

Henderson brit külügyi államtitkár felolvasta előadói jelentését, majd Antoniadé szólalt fel és kifejezést adott annak a reménynek, hogy a jelenleg Hágában folyó tárgyalások sikerrel járnak. De ha mégis a Tanácsnak kellene foglalkoznia ezzel a kérdéssel, úgy ő fentartja a román kormány részéről tett összes kijelentéseket és fentartásokat. Ezután hozzájárult az elhalasztáshoz.

Most báró Forster Pál a magyar kormány nevében kijelentette — hogy a brit külügyi államtitkár előadói jelentésével egybehangozva hozzájárult ahhoz, hogy a kérdés, úgy amint jelenleg a Tanács előtt van, a Tanács következő ülészsakára halasztassék.

Genf, jan. 14. A népszövetségi tanács ma délutáni ülésén gyors egymásutánban intézték el a napirenden lévő ügyeket, köztük a magyar-román optánsüveg tárgyalásának elhalasztását. — Ezután azt a finn javaslatot vették tárgyalás alá, mellyel nemzetközi emberek adják meg a felelősséget a válságok jellegét. Ezt a javaslatot szűkebbkörű jogász bizottságnak adják ki, melyben a tanács tagállamok küldik ki delegátusait.

Hágai ügyek a francia minisztertanács előtt.

Páris, jan. 14. A kormány tagjai

ma Doumergue elnök elnökletével minisztertanácsot tartottak. Tardieu miniszterelnök ismertette a hágai tárgyalás eddigi eredményeit és kijelentette, hogy a hitelező államok bizottsága és a német bizottság között a viszony ki-elégítő és jó. Hangoztatta továbbá, hogy a Schacht incidens kérdésében az egész értekezlet egyhangulag foglalt állást. Reményét fejezte ki, hogy ezt az incidenst véglegesen el fogják intézni. — Loucheur ismertette a minisztertanács on a keleti jövátételek ügyének állását. A tanács egyhangulag helyeselte a francia bizottság előadását.

A francia miniszterelnök Hágában.

Páris, jan. 14. Tardieu miniszterelnök ma délben Hágába utazott. Innen szombaton este Rotterdamba, majd Londonba utazik, ahol vasárnap Mac Donald dal és Stimsonnal fog tárgyalásokat folytatni. Abban az esetben, ha a hágai értekezlet munkálatait Tardieu elutasításig nem fejezik be, akkor a francia bizottság nevében a végleges egyezséget Loucheur és Sheron fogják előadni.

A német bizottság a teljesítés mellett.

Hága, jan. 14. A német bizottság a kora délutáni órákban hivatalosan bejelentette, hogy a birodalmi bank a Young-terv által előírt valamennyi kötelezettséget teljesíteni fogja, vagyis a nemzetközi bank alaptőke jegyzésében is részt fog venni.

Máglyahalálra ítélte magát

Székénybe zárta és azután benzinnel felgyújtotta magát egy kassai úriasszony.

Borzalmas és fantasztikus öngyilkossági módot választott egy kassai úriasszony: özv. Kemény Béláné, egy gazdag kassai ügyvéd özvegye. Az utóbbi napokban hisztérikus idegesség mutatkozott az asszonyon, aki emiatt orvosi kezelés alatt is állott. Két leányát a nevelőnő kíséretében sétálni küldte, a cselédséget pedig felküdte a bérpalota padlásán levő mosókonyhába.

Este hat órákor teljesen egyedül maradt a lakásban és ekkor követte el a fantasztikus öngyilkosságát. A fehérneműt kiszedte a székényből és az asztalra rakta. A székénybe benzinnel és petróleummal leöntött rongyokat gyömöszölt, azután

a petróleumot és benzint meggyújtotta és beállott az égő székénybe.

A házbeliek háromnegyedhat órákor vették észre, hogy fojtó füst jön ki a Keményék lakásából. Mivel a csempészsre senki sem reagált, betörték a lakás ajtaját és ekkor látták, hogy a hálószoba ég. Értésítették a tűzoltókat, akik gyorsan elfojtották a tüzet.

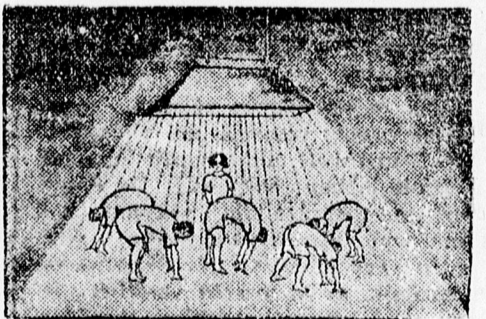
Amikor az égő székény ajtaját felnyitották, ott találták holtan Kemény Bélánét. A tűz felismerhetlenségig összeégette.

Ruhája leperzseltődött, a hása elégett, úgyhogy az egész asszony alaktalan tömeg volt.

A tűzoltó, aki a székényt felnyitotta

a látványtól elájult. A rendőri nyomozás kétségtelenül megállapította, az öngyilkosságot. Valószínű, hogy pillanatnyi elmezavarásban, vagy hisztérikus idegántalmi következtében végzett ilyen rettenetes módon magával a dúsgazdag, előkelő úriasszony.

Mesterséges napfény

(Quarz-lámpa) alatt, svéd és dán gyógytorna, a Therapia gyógyintézetben.

A gyógytornát Falusy Margit, a testnevelési főiskola jelesen végzett növendéke vezeti. Tornajátékokkal kiegészítve. Érdeklődni és jelentkezni lehet délelőtt 9—12 ig, délután 3—6-ig. Fűvészkert ucca 4. szám. — Telefon: 980.

Ugyanott Diathermia, iszap, villany és szén-sav kezelések.

Mozaikok Erdélyből

Egyik székely megye élére újonnan kinevezett oláh főispán került. A megye községeit indult meglátogatni autóval. Elágazó uthoz ért és nem tudta, hogy melyiken lesz jobb menni, oda kiált egy nem messze dolgozó székelyt:

— Mondja atyafi, melyik uton jutok hamarabb X faluba.

— Hát kére malásan ez a régi út hosszabb, ez az új út rövidebb, de veretlen még, nagy kövek vannak rajta.

— Vannak-e akkorák mint a fejem? — kérdi a főispán.

— Hát instállom, éppen olyan nagy *ostobák* nincsenek, feleli a székely.

A leszegényedett kincses Kolozs-csáron történt az alábbi tanulságos eset:

Egyik jóhírnevű étterembe megy be egy nagyfejű oláh vezér. A főnök és pincérek kész udvariassággal fogadják, de magyarul. Felháborodva hallja a magyar szót az oláh, sarkon fordul és távozik. A második étteremben is így fogadják és onnan is fenyegetőzve távozik. A harmadik étterembe menvén, a főnök siet elébe és kellő oláhsággal fogadja, de a pincér magyarul kérdi: mivel szolgálhatok?... Iszonyatos dühbe jön a „Domnule”:

— Micsoda szemtelenség, disznóság, már harmadik helyen vagyok és a pincérek mind „magyarul ugatnak.” Majd lesz gondom, hogy az ilyen éttermeket beszüntessük.

— Bocsanat — szól a főnök, én mindig kellő oláh pincéreket tartottam, de alig dolgoztak 3—4 napig, jött a kinevezésük hol a vasúthoz, hol a bírósághoz, hol a megyéhez s ezért vagyok kénytelen elbuktatott magyar ifjakat alkalmazni.

AZ EGYSÉGESPART PÉTERFIA-UTCAI KÖRZETÉNEK ÉRTEKEZLETE.

A debreceni Egységspárt Péterfiai uccai körzete tegnap este igen népes értekezletet tartott Harsányi Gusztáv ny. kuriai bíró elnöklése alatt.

Harsányi Gusztáv lendületes szavakkal nyitotta meg az értekezletet. Rámutatott, hogy a kormány exponensei milyen heroikus küzdelmet vívnak most Hágában a magyar ügyért s hogy a mai nehéz időkben minden magyar embernek erkölcsi kötelessége kitartani Bethlen miniszterelnök mellett. Ezután rátért az értekezlet tulajdonképeni tárgyára: a tisztujítás megejtésére. Ennek eredménye a következő:

Elnökké egyhangú lelkesedéssel újra Harsányi Gusztáv kuriai bírót választották meg. Alelnök: Kiss Lajos városi állatorvos, Titárok Papp József városi számellenőr és dr. Radeczky László fogalmazó. Jegyzők: Dr. Hadházy Dezső testnevelési tanár és dr. Nyíri László hírlapíró.

A tisztujítás megejtése után az értekezletet Harsányi elnök lelkes szavakkal bezárta.

— „Magyar sors” című könyve, — Szalacsy Rácz Imrének minden könyvkereskedésben kapható.

A pesti lapok napok óta hirdetik, hogy

Greta Garbo

első és egyetlen „dei világfilmjét, a „Végzet” címmel, csütörtökön bemutatja a nagy pesti mozi, a Corvin és a Kamara.

A Corvin és a Kamara 5000 dollárt, — azaz 28.000 pengőt fizet azért, hogy elsőnek mutassa be ezt a világinet!

Mit gondol, mibe kerül

nekünk, hogy Budapesttel egy-szerre, minden vidéki és pesti mozit megelőzve

csütörtöktől mi is

ezt a

Greta Garbo

filmet játszuk.

Azonnal telefonáljon jegyért, délután talán már késő lesz!

Telefon 12-51.

URÁNIA
TELEFON: 12-51

Telefon 12-51.

Magyar sors, magyar betegség áldozata lett egy egyetemi hallgató

Jakó Sándor jogszigorló 26 éves korában gégetuberkulózisban elhunyt.

Csak a minap volt, hogy egyik fiatal, csupa remény fiatal társunkat, erdélyi sorsunknak áldozatát elíratam ezen a helyen. Nem bírta elviselni az életet anélkül, hogy haza ne mehessen, nem bírta viselni a kivertés és hazátlanság átkát.

És esztendőjével inkább választotta a biztos halált, mint a kétséges és bizonytalan jövőt. Kétségbeesítő, szomorú, kegyetlen játéka a bűnös Sorsnak...

És ma egy huszonhat esztendő egy kori társamat, a hazátlanságban hűségesen velünk bizakodó társamat kell ezen a helyen hűcszatatnom s egyben rettenetesen magyar tragédiáját az illetékesek figyelmébe ajánlani, mert hodie mihi, cras tibi, ma nekem, holnap neked elve soha annyira igaz nem volt, mint ma s nem annyira, mint a mi helyzetünkben.

Ezenkor mintha csak a magam temetésének véres szomorúságát írnam. Mintha csak a magam hányt-velettel életét siratnám rajtatok keresztül, fiúk, kik már nem vagytok közöttünk. Hogy mennyire átérzem ezt az embertelen sorsot, hogy mennyire egy vagyok veletek a halálban is, azt talán mondanom sem kell. A magam életét, a magam gondját, a magam és szüzönknak keservesen magyar sorsát látom ifjú testetekre domborodó sirjaitokban...

Te, társadalom pedig figyelj fel, tégy már egyszer résen, mert ha sokáig így haladunk, így rohanunk a halál árnyékába önkénytelen, vagy kényszeredetten, akkor bizony nem lesz ki-re felfigyelni.

Mert meggyünk, rohanunk futunk, igen-igen sokan menedékül, megváltással a Halál árnyékába, ki önkéntesen, ki kórok és nyavalyák fojtogatása közben. Mert betegek

és szomorúak vagyunk, mert bizonytalanok a napjaink és nincs kényerünk és nincs pénzünk, hogy orvososágot, jó levegőt, friss étetet szerezhessünk, hogy emberibb formában legyünk emberei a mai leromlott társadalomnak...

A sokat emlegetett ifjuságunk, a jövő nemzedékének mondott emberhajtásunk, a reménység és biztatás, a mai magyar ifjuság tudva, vagy tudatlanul rohan a halál árnyékába, a nagy Arató megbékéltető ölelésébe... Sokat írtak, sokat beszéltek széles hazában már erről, de tenni lassan tettek és lassan is keveset tettek. Mert ha tettek volna,

akkor nem fordulhatna elő, hogy sok és sok egyetemi hallgatóról tudom éppen keserves pillanatban is, hogy 1930 január elseje óta nem evett meleg ételt, kenyéren és valami szalonnafélén tengeti életét. Ma még bírja, ma még húzza az élet igáját, de talán holnap már benne ver fésket az átkozott magyar betegség, a szörnyű kór, fiatalágunk megtizedelője, a morbus hungaricus, a tuberkulózis.

Mert ez a rettenetes szörny a maga apróságában végzetesen szörnyű csapása éppen ifjuságunknak. Mert nincs kenyér, nincs tisztességes lakás, nincs friss levegő, de munka és szorgalom az van, hogy a keservesen, véresen, betegen végre elvégzett egyetemi évek után legjobban száz és egy néhánypengős tanári, vagy tudom is én milyen állással újabb nyomort vehessünk a nyakunkba. Az, hogy némelek szerencsés körülmények között, tandíj és ösztöndíjkezdmények mellett, szülői háznál végzik el a tanulmányukat és alig vannak készen, már a

jó összeköttetés biztos állásba emeli őket, az még csak azt jelenti, hogy valóban beteg a társadalmi életünk... Ezt és semmit egyebet. Mert a nagy tömeg, a vidék és szegény szülők küldik a gyermeküket az egyetemi városba, de ha sok esetben megnéznék, hogy min és hol nyomorognak ezek a fiúk, akkor nincs az Istennek az a szülője, aki szó nélkül, nyugodtan tűrné életre készülő fia vergődését... Mert a nagy tömeg vergődik és szedi magába a nyomorúságot, hogy mire elkészül tanulmányával keserű, kedvetlen, szenvedéstől megvénült roncsa legyen egykori ifjuságának, munkakedvének...

Ez a kérelhetetlen igazság, ezt lássák meg és vegyék tudomásul a minden tekintetben paragrafusok és rendeletek utvesztőiben jótékonykodók, lássanak emberi szemmel és észre veszik, hogy a nyomor közöttük é, mozog és készül a halálra a mai életre készülő ifjuságunk soraiban. Alkalomadtán talán bővebben is kitérhetünk az egyetemi nyomorra, diákügyekre, kedvezmények és más olyan dolgokra, melyek gyökeres megjavításra várnak.

Hogy mért mondtuk el a fentieket éppen most, arra csak azt feleljük, hogy a fentiek változásának szörnyű példájául, konkrét esetül odaál'íthattunk egy most elhalt és a mai napon temetésre váró kedves társunkat, akit a sokat emlegetett diáknymor vitt huszonhat esztendőjével a sirba, utolsó szigorlatai előtt.

Jakó Sándor jogszigorló gégetuberkulózisban hónapok szobájában meghalt.

Ezzel az egyetlen serral is el lehetne intézni, ha az életében és halálában nem fájna és nem zokogna benne a magyar diáknymor átkozottul kegyetlen volta. De menjünk sorba...

HŐSI HALÁLT HALT AZ APA.

Még a világháboru elején történt. hogy az Érmellék egyik kies falujából sok ezredmagával a nagy csatába ment Jakó Sándor is, Kiskerekiből. Ez is magyar sors volt. Aztán a szerbiai har-

cok folyamán egy-kettőre el is esett. Ez is magyar sors volt. Ki merné tagadni, hogy nem az volt? Az özvegy pedig két nagyobbacska gyermekével kenyérkereső nélkül maradt és átszenvedte a hadiözvegyesség minden átkát, mely átok betetőzést nyert a román megszállással. Erről bővebben nincs mit írni, hiszen odaát már belenyugodtak rokkantak, hadiárványok, hadi-özvegyek abba az átkba, mit az Isten reájuk mért a nagy háborút követő „béke” után. A Szerbiában elhunyt Jakó Sándor

Sándor nevű fia aztán úgy tanult, hogy minden keserves krajcárt, minden fillért maga keresett meg tandíjra, betevő falatra egyaránt.

Hogy nem volt bő és rendes az a táplálkozás, azt nem kell bizonyítani, de ha kell, magam is bizonyítottam, mert tudom, hogy mit jelent minden krajcárt összetenni, keveset, sőt sokszor semmit se enni, vagy ha eszik az ember, akkor szomorú, könnyes kenyéret eszik... Te pedig néhai való jó Jakó Sándor, ki falféren, csonttá fogyottan, halottan fekszel, te pedig most már nem gondolsz ezekre a küzdelmes és éhséges napokra... De tanultál, szorgalmas voltál, bár pártfogó nem igen volt, de

te a szűkös keresetedből, drágán, véren szerzett filléreiből is tudtál nyomorban élő édesanyádnak haza küldeni, mert gyermek voltál, mert segíteni akartál a magad módja szerint szülő édesanyádon...

AZTÁN KATONA LETTÉL.

Emlékszel, néhai jó Jakó Sándor, megbékélt társunk, mikor leérettsgizitél, jogásznak íratkoztál és azt hitted, hogy ha katona leszel, könnyebben, vigabban tanulhatsz és többet küldhetsz haza az édesanyádnak segítségül. És katona lettél néhai jó Jakó Sándor, karpaszományos önkéntes, aztán pedig honvéd önkéntes őrmester... És tanultál, szorgalmasan tanultál, mert nagyon untad már a nyomort, a szegénységet, az éhséget, a cifra nyo-

Hideg a vaslác, de meleg a szív

— Regény —

Irtá: Péterfia József

I.

Még akkor történt, mikor a háboru tájékozó fúriája elindult véres útjára...

Elnyűtt testű katonák soraiból hallatszott hangos-vad szóval, félig panaszlón, félig vádlóan:

— Mánna még tán az Isten is meghalt!

Hátul a század végén egy cingár emberke, aki csak ugy vonszolta-huzta magát rettenetes erőlködéssel egyik lépésről a másikra és akit társai a „hívó szabó”-nak neveztek, — felnyögött. A reánehéző kétszáz „éles”, a súlyos felszerelés nem engedte, hogy a szavakat szép sorjában fűzze, mint a rendes beszédben, hanem csak úgy kinyögte a száján, menetközben, minden második lépésnél szünetet tartva, a tikkadt torok száraz hangján:

— Borzasztó ember... ez az önkéntes... ur... Lám uriembernek tartják... uri fiúnak mondják... odahaza... csináltam neki, neki nadrágot... gavallérosan fizetett. Finom ember... nem olyan magunkfajta... És mégis, miket beszél... hogy a jó isten meghalt... Ahelyett, hogy imádkozna. Lehet, hogy egy óra múlva ő lesz a halott... Nem kívánom... Isten ne vigy minket a kísértetbe... De ez sem jut a menyországba... — Osztt látjátok, hogy a főhadnagy ur is komázik velem... talán csak vele parátokozik... de hisz különben a főhadnagy ur is...

Itt suttogóvá vált a hangja, ugy lihegte a mellette való fülébe:

— A főhadnagy ur is olyan istentelen

ember... nincs annak se Istene, se lelke... Nem mondom... pedig jó ember a legénységhez, de mégis...

A másik csak ugy gondolatban rábólintott. Valóságban nem nagyon bólongathatótt. A sok szíj, szerelék, puska huzta a fejét, huzta a nyakát. Itt minden kicsike, finomabb mozdulat lehetetlen volt.

A század első soraiból ide hallatszott a főhadnagy rekedt hangja, amint a mellette lihegve görnyedő önkénteshez beszélt:

— Egon! Azt hiszem, ma kiterítik a bőrünköt. Ebben a rohadt Galiciában minden kilométer egy mérföld nekem. Meg ez a divízió-kommandó is mit csinál velünk. Tegnap visszamenni a nyolcadik faluig, ma előremenni vagy negyven kilométer erőltetett menetben. Ringlispielt járunk.

Az önkéntes összeszorított fogakkal rántott egyet a fegyverén. A főhadnagy ur szavaira kérdéssel felelt:

— Főhadnagy ur kérlek, ma összejövnék az oroszokkal.

— Talán már másfél óra múlva. Olyan sürgős neked, kis komám.

— Igen, mert egynek közülök keresztül akarom harapni a torkát, ezért az erőszakolt marsért, — és mutatta hozzá fehér erős fogait.

— Megteheted, minden nagyobb emóció nélkül.

— Tudod főhadnagy uram, ez most nálam, zsurnyelve szólva, olyan lelki szükség. — Jól van, megesszük mindet. — dühöngte rá a főhadnagy.

...Sokáig nem volt aztán szó. Nem bírt beszélni senki a fáradtságtól. A hátulsó sorokból egy-két gyengébb ember beleszedült az utolsó árokba, a döglött lovak mellé.

Mindegy, nem lehetett megállani. Kitérte időben a 404. számú magaslaton kellett lennie a zászlóaljnak. Ez a század képezte az „élt”, a másik három század mögöttük vagy

ezer lépésnyire haladt.

A hosszú, nehéz meneteléstől, az éhségtől, szomjúságtól valami néma dühöngés szállta meg a katonákat. Teljes felszerelés nyomta vállukat, össze-vissza vagy 30 kilogram súly. Minden lépés erős megpróbáltatás volt már fizikai erejükre. Legkevesebb terhet a főhadnagy cipelte, de a polgári élet kényelmében elpuhult izmai nem bírták az iramot. Megelőző éjszaka is talpon volt, a lepihent tábor posztjait kellett ellenőriznie. Néha azon a ponton volt, hogy ő maga is leül az ut szélén, mint századának leghitványabb embere. De aztán riadtan elkergette ezt a gondolatot. A fáradtság letipró érzete dühvé változott benne, revolverét kissé tébolyult mozdulattal feltartotta a mosolygó kék égre és beléővöldözött. Valami rettenetes gondolt, hogy most a sok szenvedésért és kinlódásért az égiekkel folytat párbajt.

A „hívó szabó”, meg a másik, aki mellette nyögdecselt, riadtan füleltek a lövések zajára. Ők a menetelő század végéről nem látták a főhadnagy keserű kedvtelését, azt hitték, már felbukkant az ellenség, kezdődik az ütközet... és bicegő, aprózott lépésekkel lemaradtak a sorokból.

— Ahun van ni, — morogták a többiek, a két „hívó” már megérezte a bűdöst, megsejtették, hogy tűzbe kerülünk, hát még idejében elmaradtak. Bezzeg, ha menázi lesz a dolog után, majd itt lesznek.

— Jelenteni kéne a főhadnagy urnak, — vélekedett az egyik nagy szál legény, ki ugy bírta a hosszú marsot, mint a cigány a verést.

— Ugy sem bünteti meg őket, szólott rá a kürtös. Mióta a főhadnagy ur a századparancsnok, nem volt kikötés, de még rapport sem. Én csak tudom, — mondta büszkén — nálam van a reglama, meg a parancs-könyv, ahova a büntetéseket beírják.

(Folytatása következik.)

sőleg poklot érő életet.

Keresni akartál, hogy jól lakhass vagy egyszer, hogy pénzt küldhess az édesanyádnak... Bízál valon és tanultál mértéktelen szerelemmel a jövődöt iránt és éheztl vigan, ahogy csak a gyermek ifju tud éhezni...

JÖTT A MORBUS HUNGARICUS ÉS MELLBEVÁGOTT.

Észre se vetted, nem is tudod, hogy mikor, de egyszer csak mellbevágott, mint annyi, de annyi névtelen magyar társadat a magyar betegség, a morbus hungaricus...

Addig nyomorogtál, addig nélkülöztél, hogy alul maradtál.

Nem te vagy a hibás, néhai jó Jakó Sándor, mert nem a magadébol, nem a meglevöböl spóroltál, hanem ezért üzted ezt a szegényeknek kijáró szomorú fényüzést, mert rákényszerített az élet, az a nagy hidalgó, ki a nyomort és szegénységet olyan nagy előszeretettel rejti el.

Melbe vágott, ne is tagadd, jó Jakó Sándor melbe vágott a tüdőbaj, aztán köhécseltél, titkon vért köptél, fájt az oldalad, a hátad, verejték veri ki hajnalonta és délutánokon reszketel a forró láztól...

Tudtad, hogy beteg, szörnyen, sőt halálisan beteg vagy. Intelligens fu voltál, ki lépten-nyomon hallottál a szörnyű magyar betegség pusztításáról...

És beteget is jelentettél. El is hitték Aki rád nézett, az látta rajtad, hogy beteg vagy... Szabadságotok és valami nehezen szanatóriumi kezelés alá kerültél. Rendbe is jöttél, bízunk bened, hogy megjavulsz, egészséges maradsz, te is bízál a hívők és bizakodók nagy hitével és újra tanulni kezdél és újra étlen feküdtél le, ismét szegény voltál, koldus lettél, szegény lettél, vége volt a szanatóriumi ellátásnak és kezelésnek. Aztán a sorsod ment a maga útján, magyar sors szerint, lavina módjára, megállíthatatlanul...

Elbocsátottak a katonaságtól, mert oda, nekik is igazuk van, egészséges ember kell, a beteg biz'a nincs mit tagadni, terhére van a társadalomnak. Aztán bízattak, hogy végkielégítenek és te majd elmehezt szegényitadni magad, immáron beteg gégedet.

Pénz kellett volna jobb élelmézésre, naponta legalább két liter teje, halvánnyá fillér, szörnyű összeg a szegény embernek... Aztán meleg koszt, erős koszt, betegnek való élelmézés, de, persze, ez csak kellett volna, mert te szegény Jakó Sándor elfeledted, hogy nagyon, nagyon szegény tagja vagy ennek a társadalomnak...

Sok mindenre van itt pénz, sok mindenre tudunk mi fizetni, édes barátom, de engedj meg, te vigasztalanul magyar voltál és menthetetlenül éheltetted. Nem tudtál kiabálni, verekedni, harcolni azért a liter tejért, azért a néhány pengős végkielégítésért, melyről pedig nekem is annyit panaszkodtál, melyben azonban az utolsó pillanatil bízál, halálisan bízál és ebbe a bizakodásba bele is haltál, tehát igaz volt a bizakodásod...

ELJÖNNEK AZ UTOLSÓ IDŐK.

Azán az idő rohant és te már nem tarthatál lépést vele. Lemaradtál szegény, jó Jakó Sándor. De nem csoda, hiszen ezekben az idökben mi már tudtuk, hogy te is elmész a többi névtelen után. Csak te bízál, lelkesen bízál végkielégítésben, jobb sorsban, jobb életben és eljövödo egészségben. Megpróbáltad, hogy haza mész. Otthon voltál hadiözvegy édesanyád szomorú portáján.

Öt se kereshetél sokat, de az édesanyád vére árán is védelmezett, táplált volna, hanem te magyar katona voltál a román hatá-

ság előtt még ma is, te nem maradhattál otthon, mert itt ugyan menesztettek a katonaságtól, hanem ott nem feledték el, hogy ki voltál, mi voltál.

Számodra tehát nem volt már hely ke-rek e világon. Visszajöttél. Hiába jöttél. A klinikára akartad feivétetni magad, de csak ígéretet kaptál, mert nem volt üres hely... Nem volt számodra hely, jó Jakó Sándor... És akkor kivettél jólelkü háziasszonyodnál ismét a régi kis hónapos szabát és befeküdtél a régi szenvedések ágyába, meghalni... Megbékülni, utolsó szenvedni, magyar módra, árván meghalni... De nem voltál magad. Régi társaid, barát-

aid közül kettő virrasztott veled a kegyetlen halál perceiben. Volt, aki lefogja a szemed, volt, kire utolsó pillanthat, kikre az édesanyádnak szóló üzenetet reabíz...

És szép csendesen elszenderedtél. Pontot tettél, nagy pontot tettél a szép és fiatalok előtt olyan reménydus élet, a saját éleed végére. Magyarul, magyar sors szerint befejeztél mindent és nem hagytál is semmi tartozást, hanem csak a magyar társadalom és magyar diákjöléti ügyek irántad való tartozását. Mert jó elhelyezéssel, kezeléssel, nem csak én mondom, de mindenki mondja, hogy meg lehetett volna tégedet is menteni...

Már téged nem mentettünk meg, hagyunk mi, magyar társadalom, hogy mártírnak vigyen el a halál, de annyit elértünk a haláoddal, hogy a jövőben talán több gonddal és leke-sebb felkarolással leszünk a sok-sok hasonló sorsu társaddal szemben...

Olyan ez az irás, mint egy multon andagó krónika. Pedig de igaz, de szent valót állító irás, hiszen téged ma temetnek néhai jó Jakó Sándor. És irának mostan 1930 esztendőket Krisztus születése után. A kései nem-zedék talán el se hiszi, de ti feleim higgyétek el. Tanum rá a mai temetés...

(Sz. R. I.)

A görög földművelésügyi államtitkár látogatása Pallagon, az epreskerli és a katonai mén-telepen és Balogh István tanyáján

Vargha Kálmán akadémiai igazgató pohárköszöntője a banketten. — Köszönöm azt a könnyeseppet, mely akkor csillant meg az államtitkár ur szemében, mikor az elszakított területek térképét látta.

Mint már jelentettük, a görög kormány megbízásából dr. Jean Karamanos, földművelésügyi államtitkár és dr. Alexander Haralambopoulos, állategészségügyi főnök már napok óta Magyarországon tartózkodnak, hogy gazdálkodási viszonyainkat, főként juhtenyésztésünket tanulmányozzák s annak értékeit hazájukban is érvényesítsék.

Az előkelő athéni vendégek dr. Mudron Zoltán, m. kir. földművelésügyi miniszteri titkár kíséretében hétfőn érkeztek Debrecenbe, ahol a gazdasági akadémia látta őket vendégeikül. Karamanos és kíséretét dr. Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag, akadémiai igazgató és dr. Rác Mihály professzor fogadták a nagyállomáson, majd autókban az akadémia-ira mentek, hol még aznap este megtekintették a laboratóriumokat. Hétfőn reggel a görög vendégek megnézték

a város epreskerli méntelepét és a katonai ménlőtelepet.

Nagy elragadtatással szemlélték a páratlanul szép állatállományt. — Majd az államtitkár annak az óhajának adott kifejezést, hogy szeretné megtekinteni egy magyarországi középbirtokos birkaállományát.

Az akadémia vezetősége Karamanos és társát Balogh István tanyájára vitte ki,

ahol tudvalevően a kiváló debreceni mintagazdának hatszáz darab-ból álló birkaállománya van. Rendkívüli elismeréssel nyilatkoztak a mintaszerű juhtenyésztésről s feltűnt nekik, hogy Balogh István irodájának falán fel van tüntetve a gazdaság üzemterve és gazdasági forgója. Mint Karamanos államtitkár kijelentette, ez mindennél ékeesebben igazolja a magyarok magas színvonalon álló mezőgazdasági kulturáltságát.

A vendégek ezután a város szíves-ségéből megnézték

a híres debreceni ötos fogatot s ez annyira megnyerte tetszésüket, hogy fotografiát kértek róla. Az

ötösfogatról készült fényképet Debrecen város vezetősége ajándékozta Görögország földművelésügyi államtitkárának.

Délben a gazdasági akadémia bankettet adott külföldi vendégei tiszteletére,

amelyen dr. Hadházy Zsigmond főispán és dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes is résztvettek. Ebéd alatt dr. Ruffy Vargha Kálmán, akadémiai igazgató meleg szavakkal köszöntötte Görögország képviselőit. Rámutatott arra, hogy a

népek felszabadulása érdekében hamisan alkalmazott wilsoni elvekkel tönkretették a legideálisabb gazdasági egységet

s így Magyarország gazdasági egyensúlyát helyreállítani rendkívüli nehézségekbe ütközik. A Kárpáttól koszoruzott Dunamedence — mondotta az igazgató — csak úgy állítható be Európa gazdasági üzemébe, ha e gazdasági egység minden munkása összefog, harmonikus együttműködéssel. Örömeink ad kifejezést, hogy a görög gazdasági élet vezetői felkeresték az akadémiát s hogy a gazdasági kapcsolatok, különösen a dohány, burgonya, gyapju és lótenyésztés terén megerősödnék.

— Magyarország — mondotta tovább Ruffy Vargha Kálmán — sok burgonyát szállít Görögországba s arról is tudomásom van, hogy

ez az ország rövidesen felcseréli régi juhtenyésztését a magyarországi fésűjuh-tenyésztéssel, a miben a magyarok készséggel sietnek a görög nemzet segítségére.

E gazdasági kapcsolatok mellett az a körülmény is erősíti a két nemzet közti barátságot, hogy a görögök négyszáz s a magyarok százötven évig sinylődtek török rabiga alatt. Mi, magyarok örömmel látjuk, miszerint a görögök, négyezer esztendő multjukhoz méltóan, mindinkább előrehaladnak kulturában és erőben. Mi is igyekszünk leküzdeni

a fennálló bajokat, mert élni akarunk tovább. Ebben a munkamegfeszítésben legjobban a nemzeti ideálok vezérelve segítenek, annál is inkább, mert Debrecen Nagytanuloma előtt ott áll Kossuth Lajos szobra, aki a népek egyenlőségét, szabadságát és emberszeretetét világraszólóan hirdette és nem lehet azt a népet eltüntetni a föld színéről, mely Kossuthot termelte ki magából.

Beszéde végén örömeink adott kifejezést, hogy a görögök megismer-ték a magyarokat, majd nagyhatású és lélekteljes pohárköszöntőjét ezzel a mondattal fejezte be: „Köszönöm a látogatást és főképpen

azt a könnyeseppet köszönöm, amely akkor csillant meg az államtitkár ur szemében, amikor Magyarország térképén bemutattuk az elvesztett területet. Karamanos államtitkár emelkedett ezután szólásra.

Megköszönte az akadémia igazgató-jának és Debrecen város polgármesterének üdvözlését. Ez a meghatótság — mondotta — egész szívemet eltölti, amikor arra gondolok, hogy olyan történelmi jelentőségű városban tartózkodom, amelyben mindenkor megmerték mondani az igazságot. Ez a város sokat szenvedett a török háboruk alatt és itt mondták ki Kossuthék a nemzet szabadságát.

— Görögország népét a magyar nemesek tanították meg arra, hogy az anyagi erőszak leküzdéséhez nem fizikai, hanem lelki erő szükséges. Azok a történelmi események, amelyek Magyarországot ezer év folyamán Európa előterébe állították, — csodatlatot keltenek és lehetetlennek látszik, hogy a mai helyzet, amelynek elviselésére a magyarok kény-szerítve vannak, még sokáig nehe-zedjék a nemzet vállaira. Engedel-met kér, hogy egy pillanatra le-tegye a hivatalos minőséget

s mint polgár ember megígérje, hogy a magyar küzdelmek jelentőségének híret Görögország minden sarkába el fogja juttatni.

A wilsoni elveket a gyakorlatban nem látja megvalósultaknak s a nyers erőszak igen sok vonalon az erkölcsi igazságok fölé kerekedik. Bizton hiszi, hogy a nyers erővel szemben a magyar nemzet ismét be-tölti hivatását, amellyel már Euró-pa kulturájában eleget tett és rövidesen bekövetkezik az a gazdasági és földrajzi egység, mely lehetővé teszi a magyar nép boldogulását.

A görög államtitkár beszéde mély hatást tett a jelenvoltagekra. Az il-lusztris vendégek ebéd után részle-tesen megtekintették a magyar királyi gazdasági akadémia teljes be-rendezését, dr. Ruffy Vargha Kál-mán igazgató, dr. Széll László gaz-dasági főtanácsos, Halász Miklós és Hauser János professzorok veze-tése mellett. Elragadtatással szem-lélték végig a gyönyörű kulturtele-pet, majd az esti tíz óras vonattal visszantartak a fővárosba.

A kormányzó ünnepségeket előkészítő bizottság egy része.

Különleges és egyszerű

BUTOROKjótállással részletre leg-
előnyösebben**Faiparnál**Király ucca 4. szám
Ugyeljük a címre.**Jáva szigetére megy egy nőorvos**

Dr. Horváth Gabriella, a gyulai József-szanatórium hét éven át volt osztályorvosa Hágán, illetve Genuán át Jáva szigetére utazik, ahol a holland misszióstarsulat szolgálatában a plorai kórházban fog működni. A misszió teljesítése óriási lelki erőt, valóságos testi s lelki heroizmust követel, mert tudnivaló, hogy a trópusi időjárás az óltani speciális betegségek lezámítása mellett magában véve is veszedelmes jelent a középeurópai éghajlat alól odakerült embe-

rek számára. A trópuson való orvosgyakorlat tehát igen nagy feladatot s így teljesen érthető, hogy orvosnőink közül eddig még senki sem vállalkozott erre.

Dr. Horváth Gabriella az első, aki elég lelki erőt érez magában arra, hogy azt a munkát, amelyben már nem egy férfiorvosnak örökölt fel az ereje, elvégezze. példát statuálva ezzel a lemondásteljes misszióval, nemcsak orvosnőnként, de a férfiorvosok számára is.

A bagaméri hengermalom betörői a törvényszék előtt

A bíróság újabb bizonyítékok beszerzése végett elnapolta a főtárgyalást

A múlt évben hosszú nyomozást folytatott a bagaméri csendőrség az irányban, hogy kézrekerítse a bagaméri hengermalom betörőit. Nevezetesen a malom tulajdonosai feljelentést tettek, hogy ismeretlen tettesek már hosszabb idő óta rendszeresen fosztogatják a raktárt s már nagyobb mennyiségű terményt vittek el.

A csendőrség érelves nyomozásának megvolt az eredménye, amennyiben a tetteseket sikerült kézrekeríteni Balla Pellei Imre rovtomultú napszámos és testvére: Sándor személyében. De eljárás indult az orgazdák ellen is, akik vettek a terményekből, noha állítólag tudtak azoknak lopott eredetéről.

A nyomozás és a vizsgálat lefolytása után tegnap a debreceni törvényszéknek dr. Serly Jenő elnöklete alatt működő büntetőtanácsa elé került az ügy. A vádat dr. Bényey Zoltán kir. ügyész képviselte, a vádlottak védelmét dr. Fehér Mór, dr. Payer Dezső, dr. Fráter Pál s dr. Ferencsik Sándor ügyvédek látták el.

A két elsőrendű vádlott ellen az volt a vád, hogy

több alkalommal éjszakánként a kulccsal felnyitották a bagaméri hengermalom raktárát és onnan nagybemennyiségű terményt loptak el.

Az ellopott termények ára kb. 1800 pengőt tehet ki. Míg Balla Pellei Imre dolgozott, addig testvére őrt állt és füttyjellel adot jelt, ha valami gyanus neszt vett észre.

A főtárgyaláson, miként a vizsgálat folyamán a két Pellei tagadta a lopások elkövetését s azt állították, hogy ők feléje sem mentek a malomnak és a termények, amelyeket eladtak, becsületes szerzemények voltak.

Ezután megkezdte a törvényszék az orgazdasággal vádolt Braun Elek, Hellbrun József, Menyhart László, id. Szűcs Sándorné, id. Szűcs Sándor, Balla Pellei József és Balla Pellei Eszter kihallgatását. Valamennyien egyöntetűen azzal védekeztek, hogy ők az elsőrendű vádlottakat becsületes embereknek ismerték, azt hitték, — hogy kereskednek a terménnyel és ezért is vettek tőlük. A vádlottak kihallgatása egyébként, nem volt humoros jelenetek híján. Mikor az elnök felvette Braun Elek penészeleki kereskedő személyi adatait és elébe tárta, hogy 20.000 pengő értékű vagyona van, a vádlott komikusan fel-sóhajtott:

— Bár volna!

A vádlottak kihallgatása után a sértettek tettek vallomást. Csontos Daniel, Ludmány Gábor, Csontos Róza, Kiss Márton, Zseli István, Szűcs E. Szűcs Juliska, Kerekes János, ifj. Molnár Gyula és Bernáth Sándor tettek vallomást, majd a nyomozást lefolytató csendőrök hallgatta ki a bíróság. Döntő bizonyítékot azonban a vádlottak ellen egyik tanu sem tudott produkálni.

Miután a törvényszék nem látott elég terhelő bizonyítékot fennforogni, újabb tanúk kihallgatása céljából elnapolta a főtárgyalást.

Ismét betörést követett el Murvai Gyula, de tettenérték

Két oldal szalonját akart elvinni Pávay Ferenc hentes raktárából.

Valósággal a leghírhedtebb alakja a debreceni rendőrségnek Murvai Gyula, aki nemrégiben a Galambos cukrászdában és a Berzéki fényképész-üzletben követett el betöréseket. Murvai Gyulát a „Debrecen”-ben közölt fénykép alapján a mátészalkai csendőrök felismerték és beszállították Debrecenbe. — Debrecenben a bíróság egyhónapi börtönnel ítélte Murvait aki nemrégiben szabadult ki a börtönből és azonnal megkezdte a működését.

Murvai Gyula tegnap éjszaka a Simonffy-utca 2b. sz. alatt Pávay Ferenc hentes raktárát szemelte ki. Kapuzárás előtt besurrant a házba és amikor minden elesénde-sedett, modernül felszerelve munkának látott. Kis villanyzeblámpával világított és egy kitűnő feszítővassal feltörte a raktár ajta-

ját. Két hatalmas oldal szalonját akasztott le és valószínű, hogy büntetésre segítségével el akarta szállítani.

A betörés azonban nem sikerült, mert Magyar Ferenc és Magyar József, a házfelügyelő fia meg-hallották a zajt, lementek a pincébe és tetten érték Murvait, a mint a hentesraktárban működött. — A két Magyar testvér lefogta Murvait és átadták a rendőrnek, aki bekísérte a rendőrségre. Murvai azonban kiballgatása alkal-mával állhatatosan tagadott és még a tettenérés dacára sem akarta beismerni a betörést, sem pedig azt, hogy ki a tettestársa, pedig a két oldal szalonját egyedül nem tudta volna elvinni. — Murvai Gyulát a rendőrség, tagadása dacára, őrizetbe vette és holnap átkísérik az ügyészségre.

Az agyonlőtt Torma Imre kihallgatását most kérte a gödöllői főszozolgabíró

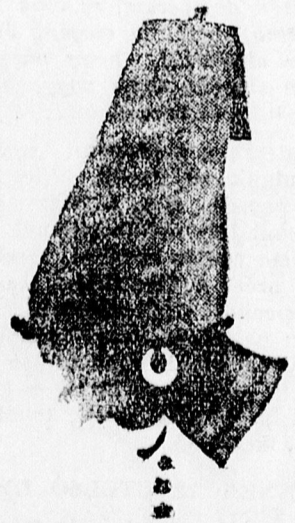
Emlékezetes még a nagyközön-ség előtt az a veres esemény, a mely a közelmúltban játszódott le Nyiregyházán. Torma Imre szökött fegyenc, aki előzőleg Debrecenben álarosan felfegyverkezve a Mező-féle fatelepen és több más helyen betörést követett el, üldözés közben — amikor a rendőrök-re többször rálőtt — a rendőrök agyonlőtték.

Most érdekes megkeresés érkezett a napokban a nyiregyházi államrendőrség kapitányságához a gödöllői főszozolgabírótól. A megkeresés értelmében kéri a gödöllői főszozolgabíró a nyiregyházi kapitányságot, — hogy az isaszegi csendőrség feljelentéséből kifolyólag hallgassák ki Torma Imrét, — a Begre-féle betörőbandának Nyir egyházán ismert körülmények között elhunyt tagját — aki a múlt év augusztusában Isaszegen hatóságilag engedély nélkül pipere-cikkeket árult s akinél az akkor történt megmotozása alkalmával egy 6 mm-es pisztolyt és 12 drb töl-

tényt találtak. A pisztolyra nem volt engedélye Torma Imrénak, a ki azt vallotta a csendőrségnek, hogy nem rossz szándékból, hanem csak mint „viziontelárusító” tartotta magánál dugaszban az emberölő szerszámot.

LIKVIDÁLJÁK A BUKOTT BÁNÁTI BANKOKAT.

Bukarest, január 14. A kormány és a Nemzeti Bank elhatározta, hogy talpraállítják azokat a bánáti bankokat, amelyek az utóbbi időben fizetési nehézségekbe jutottak. — A bankokat likvidálni fogják és pedig egy a betevők, mint a részvényesek 100 százalékos kielégítést kapnak.

Árlesztlálítás!

Racionalizálás következtében le-szállítottuk a következő cikkeink árát:

Kávét, — csokoládét, — főzelék, dobozban.

Tésztáru, — Keksz, — méz, — paprika.

Kérje új árejegyzékünket!

Meinl Gyula Rt.

Debrecen, Ferenc József-ut 59. sz. Telefon: 4-93.

Péntektől: Apolló mozgóban!

Két és fél óras műsorban!

ABRIS RÓZSÁJA

(Anna Nichols világsikert aratott színműve.) Főszereplők: Charles Rogers és Nancy Caroll

A csapda

George Bancroff, Evelyn Brent és William Pavella a főszerepekben

Ceruzavázlat Kiss Ferenc színészi portréjához

Most, hogy a négy napos vendégszereplése alkalmával, a Csokonai színház előadása után kettesben ülök vele a vendéglői asztalnál, férfikorának legszebb idejében, művészi fejlődésének utolsó állomásán látom. Vagy 15 esztendeje találkoztam vele először s talán két éve voltam vele együtt utóljára. Akkor, reggen, diákok voltunk még mind a ketten s havonta egyszer a színházakadémia vizsgaelőadásán hallgattam Kiss Ferencet, aki együtt ült az iskolapadokban Bajor Gizivel, Agly Böskével, Lánczy Margittal, Kálmán Erzsivel, az azóta rég meghalt Mikovényi Attilával, a Nemzeti Színház volt tagjával, akiről már csak mi tudjuk, milyen nagy színész volt. — a Hollywoodban filmező Pártos Gusztival, Baló Elemérrel, Abonyi Gézával, Bodnár Jenővel, Rubinyi Tiborral, Rajz Ferencel s a többiekkel, akiket tudja Isten merre sodort azóta a szél, ebben a kegyetlen, gyilkos időben.

Még emlékszem azokra az évekre, amikor, mint növendékeket, otthagytam a Rákóczi uton napról napra az Iránia színház előtt, ahol Somló Sándor, az akkori igazgató állt, Császár Imrével, Ujházy Edével, Szaacs-vay Imrével, Csillag Terézszel, a tanári karral, az uccán, a déli napsütésben. Tízennyolcevesek voltunk s azóta világháború s mennyi minden borzalom, szörnyűség rohogott el a fejünk fölött... Ezalatt életének hány stációján állottam vele együtt — míg a színházban az élre került...

Utóljára az Otthon körben álltam mellette: a sakk-világbajnok, az orosz Aljechin szimultán játékán. Kiss Ferenc, a színész, megverte sakkbán a világbajnok Aljechint, aki katonás eleganciával gratulált neki a matthoz.

Olyan ez a fiu, mint egy Jókai regény romantikus figurája.

Most elnézem, ahogy az előadás után, fáradt csöndben, szemközt ül velem. Nem az az arc, aki azért tesz a nőknek, mert hasonlít rájuk a nőies puhaságával. A lényének varázsa az energia, a paraszti erejű férfiaság. Szavának ázsiai lomhasága alól parázsló nyugtalanság lobog. Jó, kemény koponya; csupa akarat.

Emlékszem arra az időre, mikor Debrecenben volt s mi a fiukkal minden héten emlegettük. Biztosan tudtuk, hogy hamarosan fölkerül Pestre. Az energiája hajtotta a Maradandóság Városából, ahol az emberek bele szoktak süppedni a homokba. Ő meg — ahogy meséli — diühös kitarással tanult s éjszaka-kon át nem aludt.

Az energvált, tépelődő, passzív ember után ez a színész tipikus háború utáni jelenség: csupa biztonság, erő s energia.

Az utolsó évtizedben a Nemzeti Színháznak, Kiss Ferenc diadalai színhelyének óriási veszteségei voltak. Mi már gyakran keressük Ujházy Edét, Gyenest, Pethest Jászeit, Kiss Ferenc művészi pályájának legszebb dícsérete, hogy a maga helyén feleltetni tudta ezeket a pótolhatatlan veszteségeket. Mindig a legnagyobbat akarta s az élet megtanította a küzdelemre. Ott volt a háborúban s végigjárta a vidéki színészkedés nehéz iskoláját. Az olyan nyugtalan természet, mint az övé, ha nincs baj körülötte, nem érzi jól magát a csöndben: innen van, hogy az állam első színházának nyugalmas életében nem tud megmaradni; amerikai tempókkal pártol az operetthez s fantasztikus szerződések reklamja harsogja körül a nevét. Most meg, mint egy vándorszínész, sorra járja a vidéki magyar városokat s ellátogat az elvesztett területekre is.

Minderre az energiájának mohósága készlet: viszont végig művész marad. Egy magán színház előnyös szerződését visszautasítja, mert nem akar nivótlan darabban szerepelni. Boldogan meséli: a napokban olvasta, hogy egyik nagy, német kollegája is visszaadta annak a darabnak a főszerepét.

Már meghódította a közönséget s

csak a kevesek, a kiváltságosak véleménye érdekli.

A szemöldökívét nem kell meghuznia szénnel, tiszta japán; viszont magasabb, mint a japán férfiak. De amikor megáll nadrágjához katonásan simuló kézzel, már a kollektívizmus uniformis-emberét látod csak, akinek nem lehetnek szenvedélyei, mert csak kötelességei vannak. Apró hörgései, amiket percekig tart monoton változatban, a felesukló zokogás meg-megújuló rohamában, felharsogó fortissimói, az alig hallható pianókkal, megfagyaszjták a vért s az emberi lélek vergődésének halálos illuziójába lökik a nézőt. Minden részletet kidolgoz, mégis mindvégig nagyvonalu marad, egyszerűsége imponáló. Ma már, amit elgondol, azt mozgása, mimikája s hangjának egyszerű polifon zengése maradéktalanul tudja kifejezni. Ha játszik, nyugodtan elhívhatják megnézni: Zaccanit, Moissit, Bessermannt, Wegenert s a legjobb oroszokat.

Boros Ferenc.

Előadás a Szülők Iskolájában

SOMORJAI LÁSZLÓ:

"A CSERKÉSZÉK A JELLEMKÉPZÉS SZOLGÁLATÁBAN" CÍMŰ TARTOTT ELŐADÁST.

A Szülők Iskolája tegnap este 6 órakor tartotta hatodik előadását, mely alkalommal Somorjai László ref. tanítóképzőintézet tanár a cserkészlet intézményéről, annak nagy jelentőségéről s jellemképző hatásáról beszélt.

A cserkészlet intézményéről alkotott mai felfogás és vélemény — előadó szerint — nagy százelekben eltér annak tényleges hivatásától. A cserkészruha csak külső szimbólum, mert az a lélekből fakadt megújulást, a klasz szikus ifjúságot jelent, jeleneti a testi és lelki erőnek harmónikus kifejtését, az egészséges testben lakozó lélek nemesebb érzéseinek természetes megnyilatkozásait. S ime a cserkészlet neve'ő erejét csak ritkán honorálják, pedig annak életében a példa és környezet hatása alatt a léleknek rossz indulatai, gyarló és könnyelmű megnyilatkozásai észrevétlenül eltűnnek a serdülő lélekből s a nemes, a jónak cselekvésére ösztönzi azt.

A cserkész társaságában mindig komoly neve'ő munka folyik, melyet jó-tékonyan befolyásolnak a cserkész táborozások kellemes szórakozásai. A ma gyermekének nevelésénél a kenyérkereső szülő, az apa, a házi teendők súlyos gondjaival elfoglalt anya csupán kevés időt szentelhet gyermekének, pedig e súlyos időkben igen korán nehezedik a megélhetés gondja a serdülő ifju vá'aira is s ezért szükséges az, hogy a nevelő tényezők neveltjeiket kellő időben az életre neveljék, megismertetve annak jó és rossz oldalát, hozzá szoktatva őket a megpróbáltatások nehéz óráinak békés s nyugodt elviselésére.

Ime a cserkészlet ezen eszmék szolgálatában áll s igen sok példa fényes bizonyítékát adja annak, hogy a cserkészsé lett s addig esetleg könnyelmű és helytelen gondolkozásu talán gyenge tanuló ifjuból a reá gyakorolt hatások alatt erkölcsös, jellemében szilárd és erős akaratú, tanulásában törekvő ifju lett s ez a körülmény biztos alapot szolgáltatott arra, hogy az egyén életét a felnőtt korban is ezek a lelki megnyilatkozások irányítsák.

Majd további előadásában részletesen ismertette az előadó a cserkészintézmény egész életét, folvamatát, szervezetét, törvényeit, neve'ési rendszerét, mely a komoly munkában való pontos kötelesség teljesítésén, az erkölcs és jellem szilárdságán, az értelemnek céltudatos kifejtésén alapul s az egyén nevelése céljából kitűnő eredményeket biztosít. A testnek edzése a különféle életviszonyok között, táborozás, menetelés, különféle gyakorlatok keretein belül történik s

UJ

üzlet-
helyiségem:
Piac-u. 25.

Simonffy ucca sarok.
varosi bérház.

RÉGI

üzleti
elveim:

Szolid
kiszolgálás.

Legolcsóbb
árak!

Utolérhetetlen jó
minőség.

Kedvező részlet-
fizetési feltételek

Bleyer
Ernő

rádió-, műszaki- és
elektrotechnikai szak-
üzlet.

azt, a sokszor minden kényelmet nélkülöző körülményeivel, alkalmassá tesz az adott nehéz helyzet túrelmes elviselésére. Szóval a mai életre nevel. Felsorakoztatta végül mindazon jellemző példákat, melyekkel igazolni kívánta azt, hogy a cserkészlet egyik legfontosabb tényező az ifjúság jellemnevelésében.

Az értékes és hangulatos előadást a hallgatóság élénk figyelemmel kísérte s annak befejeztével az előadót lelkes tapsával jutalmazta. Ez alkalommal a Városi Dalegylet Forray István kar-nagy vezetése mellett Goll: L'iomszál című műdalát adta elő s művészi teljesítményével a hallgatóságot kellemes élvezetben részesítette. Majd a tanítóképzőintézet cserkészcsoportja több cserkészdalt adott elő általános tetzés mellett. Az előadás dr Veres István tanítóképzőintézeti igazgató zárószavával ért véget.

(Balla Ernő.)

Gyászrovat

Zendrei és gerendei Hegedüs Sándorné meghalt. Zendrei és gerendei Hegedüs Sándorné született tiszaiújhegyi Ujhelyi Irén, életének 55-ik évében, házasságának 33-ik évében, folyó hó 12-én, reggel csendesén elhunyt. Temetése folyó hó 15-én, délután három órakor lesz a Nagyerdő II. számú villában levő gyászháztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Kossuth uccai temetőbe. Az engesztelő szentmiseáldozat folyó hó 17-én, reggel nyolc órakor lesz a Szent Anna uccai róm. kath. templomban. — A temetést Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Fehértői Dániel

tem. vállalkozó, klinikai szállító.
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
Temetési:

Lókodi Gábor bádogosmester életének 75-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én, délután három órakor lesz a Kossuth uccai templomból, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Várad uccai temetőbe.

Ifj. Farkas Lajos gazdálkodó, életének 46-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 16-án, délután három órakor lesz Debrecenből, Tépe községbe szállítva, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, az ottani sírkertbe. — A szállítást Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Károlyi Jullánna, életének 29-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én, délelőtt 11 órakor lesz a Péterfia uccai temető háztól a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia uccai temetőbe.

Duló Juliska, életének 8-ik havában elhunyt. Temetése folyó hó 15-én, délután 2 órakor lesz a Péterfia uccai temető háztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.

M. Szabó Ilona, életének 3-ik havában elhunyt. Temetése folyó hó 15-én délután lesz a Kossuth uccai temető háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

— A bomba megölte a pénzürost és széttépett 120.000 dollárt. — A Wilkesbarre közelében levő bányába tartott, hogy ott kifizesse a munkások bérét. A kocsi alatt bomba robbant fel, amely darabokra tépte a hivatalnokot és a nála levő 120 ezer dollár darabjait szétszórta a szélrózsa minden irányába. Azt hiszik, hogy a robbanás rablók műve, akik kiakarták fosztani a pénzt szállító kocsit.

A szovjet és az enyhe időjárás okozza a tojás krachot

Folyton olcsóbbodik a tojás.

A budapesti és vidéki tojáskereskedők körében nagy izgalom uralkodik. Ez az izgalom kifejezésre jut a budapesti tojástőzsdén is. — A tojáspiacot ugyanis olyan krach érte, mint amilyen már hosszú évek óta nem történt. Arról van szó, hogy a tojást nem lehet elhelyezni. — Ez természetesen a nagyban forgalomra vonatkozik és az elraktározott tojásra, amelyet karácsony előtt még 14 fillérért árultak és ma már 10 fillérért sem lehet rá vevőt kapni.

Mindazok a nagykereskedők tehát, akik az akkori 14 filléres világi piaci árt beszerették a tojást, már eddig mintegy 30 percentes veszteséget szenvedtek, de nem lehet tudni, veszteségük nem lesz-e még nagyobb.

A tojáskrach okát a tojáskereskedők körében egyik fővárosi lap munkatársa előtt a következőképpen magyarázták:

— Ausztriát, Németországot és a többi nyugati piacot, ahová a magyar tojás a múltban gravitált, az idén Szovjetország olyan óriási mennyiségű áruval rohanta meg, hogy szinte márhólnapra kiszorította az európai tojást. — A szovjet minden áron piacra dobta nagy tojáskészleteit, amelyeknek árával a magyar tojás nem vehette fel a versenyt.

— Ehez járul még az, hogy az enyhe időjárás következtében mindezek nem szünetelt a tojás termelését, mert a baromfi még most is állandóan a szabadban szaladgálhat, táplálkozhat és így a tojáséhez szükséges mérszertartalmu anyagokhoz könnyen hozzájárul, folytatja a tojástermelést. Ezenkívül az enyhe időjárás könnyűvé teszi a friss tojás felhoza-

talát is és a közönség szívesebben vásárolja 11—12 fillérért a friss tojást, mint 9—10 fillérért a hűtőházi tojást.

— Ha tehát tekintetbe vesszük, — mondja informátorunk — hogy a leraktározott tojáskészletek önköltségi ára 12—14 fillér, amihez még az ősztől kezdve számítható kamatvesztés, beraktározási és fuvarköltéseket, stb. hozzászámít-

juk, vagonként igen tetemes ráfizetés mutatkozik.

A tojáskrach hatása még nem mutatkozik a megfelelő mértékben a detail piacokon. A közönségi élelmiszerüzem még 14 filléres áron tartja a tojást, a kávéházakban két lágytojás ára változatlanul 60—64 fillér és vannak olyan üzletek is, amelyekben még mindig 15—16 fillért kérnek a tojásért. Ezek az árak azonban tarthatatlannak és tudomásul kell venni végig az egész piacon a tojás nagy áresését, bármennyire sajnálatos is, hogy a tojáskereskedelmet nagy veszteség érte ezzel a váratlanul jött krachal.

Karinthy Frigyes versenyfutása a debreceni gyorsvonattal

Karinthy Frigyesnek, a kiváló humoristának sok kellemetlensége van vidéki kiszállásainál. Tavaly, mikor Debrecenben járt, elvesztette a pénz tárcáját, amelyben 600 pengő volt, honoráriumának egész összege. Karinthy Frigyes ezután „kabalából” hosszú ideig nem is ment vidékre vendégszerepelni, míg most, egy év után rászánta magát, hogy Nyíregyházán fellép egy előadó-estélyen, nyilván azzal a gondolattal: hátha a vidéki fátum nem üldözi. De nem így történt. Ismét alapos kellemetlensége támadt, amit ő így ír le:

Tizenegykor délelőtt epikureusi kényelemmel helyezkedtem el külön fülkémbe, amit közvetlenül az étköző kocsik mögött választottam. Remek programot csináltak a hatóságok, élvezni fogom a technika áldásait. Kikészítem kedvenc könyvem, papírt, ceruzát — jól fogom érezni magam, egy órákor átsétálok a szomszédokba, hallom, remek lesz az ebéd, utána egy kis szunyókálás, azután rádió — észre sem veszem, mire megérkezünk, pompás dolog egy ilyen gyorsvonat.

Debrecenben egy kicsit leszálok, csak egy kalap, kabát nélkül, ujságot venni, hogy az se hiányozzék.

Az állomás előtt eltréfálok egy szőkefürtű kis fiúval. Azután előkelően kísételek a peronra, hidegcske van, kezdek fájni, jó lesz már a meleg kupéban.

Gyanusan üres a sín. Pardon — a pesti gyorsat hová tolták? A pesti gyors? Az kérem éppen most futott ki, ahol van, még látni a füstjét.

Itt állok, kalap és kabát nélkül, poggyász nélkül, hajadonfővel, a téli tájon, az Alföld kellős közepén — egy pillanat alatt kicsöppenve a kultúra áldásaiból, magamra hagyva, téli erdő kopasz és meztelen farkasa.

Darabig a sín mellett szaladok, de a vonat nem áll meg. Szaladok vissza az állomásra.

Az állomás előtt kopott autót. Hová tetszik szaladni? Bengrom, már

az ülésből kérdem: melyik a legközelebbi állomás? Hajdusoboszló, 20 kilométer. Bravó, indulás, tiz pengő jutalom, ha utólérjük a gyorsvonatot.

Csodálkozna, aki így lát — a félig nyitott autóban, kis kabátban és kalap nélkül egy ur, a jéggöröngyös, havas országúton, ágál és biztatja a soffort.

Hajdusoboszlón mindössze két perccel később le a gyorsat, még látni a füstöt. Repülőgép, rakétahajó sehol — hallatlan, micsoda ország! — legalább a hétmérföldes csizma kerülne elő, a magyar mese helyszínén volnánk, vagy mi! Nincs más hátra, az ur a pokolban is ur, hanyagul és könnyedén benyitok az állomásfőnökhöz, mintha a másik szobában tartózkodtam volna, évek óta, csak ő nem vett észre. Kissé csodálkozok lenge öltözékemen, de mikor bemutatkozom jó nevet és egészen természetesnek találja, hogy egyszerre csak itt vagyok — egy humoristának, gondolja, mi az? Biztosan az előszobába akartam kimenni, otthon, de aztán inkább lesétáltam ide Szoboszlóra, a sín mellett és most szórakozottságból hozzá nyitottam be. Így utaztok ti, jegyzik meg sokat jelentően, azután kicsit elkedvetlenedik, hallván, hogy volt nekem kabátom és poggyászm is, csak elvitte a gyors.

Sürgöny megy Püspökladányba, hogy tartóztassák le ezeket a holmitkat, engem, mint poggyászt, feltesznek a személyvonatra. És most itt döcögök árva, elhagyatva, éhesen s a nyálam folyik, ahogy szép, lefűgöngyözött kupémra gondolok, ahol egyedül lóg a kabátom — eleinte csodálkozott kicsit, de azóta talán már el is felejtett, leült a helyemre, feltette bársony gallérjára a kalapot, benyult a zsebembe, kivette Kleopátra szerelmi életét és jóízűen olvas és képes ebédelni is helyettem.

Püspökladányban azzal fogadnak, hogy a gyors elment, a kabátot nem találták.

Sürgöny, Karcagra, Ujszállásra, Szolnokra, Ceglédre! Az egész vonalon ott áll, keszenlétben, a feliasztott helyőrség.

Estefelé, mikor már minden reményt feladtam, egy sötét, apró kis állomáson, ahogy a vonat éppen döcögni kezd, beburkolt fejű alak szalad az ablakom alatt... Valami kiabál a poggyászmól... Egy pillanat múlva az ablakon berepül kitért szárnyakkal, a kabátom és zokkva átölel.

Apám! Fiam! Nem is kértem tőle, hová tette a kofferemet és a sálomat.

Egészen át van fáva. Gyorsan felveszem, hogy átmelegítem dermedt tagjait.

MA TEMETIK JENEY SZABÓ MIKLÓST.

Széles körben keltett mély részvétet Jenev Szabó Miklós nyugalmazott rendőrfőkapitány halála. Az elhunyt hült tetemét ma délután helyezik örök nyugalomra. A temetési szertartás, amelyet Molnár Ferenc lelkész végez, a Nagytemplomban lesz délután 3 órai kezdettel. A temetésre kivonul az államrendőrség diszszakasza is.

Jenev Szabó Miklós, nyug. r.-főkapitány meghalt.

LETARTÓZTATOTT GÖRÖG HAJÓSKAPITÁNY.

Szófia, január 14. A lapok megállapították, hogy a „Stambul” bolgár és „Krizi” görög hajó összeütközésénél a görög hajó kapitányát súlyos mulasztás és felelősség terheli, amennyiben a szokásos jelzéseket elmulasztotta és azonkívül a mentési munkálatoknál sem nyújtotta azt, amire köteleve is van. A görög hajó kapitányát s két segédtszjtjét a hatóságok őrizetbe vették.

LAKÁSVÁLTOZÁS BEJELENTÉSE

KÖZPONTI VALASZTMÁNYHOZ.

Az országgyűlési képviselőválasztói névjegyzékek kiigazítása céljából felhívom mindazon debreceni választópolgárokat, kik az 1929. évi január hó 1. óta lakást változtattak, hogy e körülményt az 1925. évi XXVI. tc. 85. paragrafusának 2-ik pontja értelmében 1930. évi január hó 31-ig a központi választmánynál (városház, felemelet, 10. sz. ajtó) jelelték be.

Debrecen, 1930. évi január hó 14.
Dr. Vásáry István,
polgármester,
központi
választmányi elnök.

China washor

vérszegénység
és étvágytalanságnál kitűnően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban,
Színház mellett.

Csütörtöktől: Vigszínház-mozgóban

Sorel kapitány és a fia

(Az apai szeretet himnusza)

United Artists drámája 10 felv.

A főszereplők: H. B. Warner, Anna Q. Nilsson és Nils Asther.

— „Magyar sors” a címe Szalacsy Rác Imre legújabb könyvének, mely minden könyvkereskedésben kapható

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Szerda: **Taifun**. Kiss Ferenc vendégfelléptével. C bérlet. 15. Mérsékelt felemelt helyárak.
 Csütörtök: **Pálinka**. Kiss Ferenc vendégfelléptével. D bérlet. 15. Mérsékelt felemelt helyárak.
 Péntek, január 17: **Bolygó zsidó**. operett bemutató. Bérletszünet.
 Szombat, január 18: **Bolygó zsidó**. Bérletszünet.
 Vasárnap, január 19, délután: **Pompadour**. Mérsékelt helyárakkal.
 Vasárnap, január 19, este: **Bolygó zsidó**. Bérletszünet.
 Hétfő, január 20: **Bolygó zsidó**. — A bérlet.
 Kedd, január 21: **Bolygó zsidó**. — B bérlet.
 Szerda, január 22: **Bolygó zsidó**. — C bérlet.
 Csütörtök, január 23: **Bolygó zsidó**. D bérlet.

Pálinka

Kiss Ferenc vendégfelléptése a Csokonai Színházban.

Mint a legtöbb író, Zola is megpróbálkozott a színdarabírással, de színműveit annak idején nem fogadták el. Erre fogta magát és az egyik vizsziatásított darabját átírta regénynek, amely — nagy sikert aratott. — Ezen a fordított recepten csak később, az író halála után változtatott Busnach és O. Gastineau, akik Zola egyik legszenzációsabb regényét, a „L'Assommoir” című munkáját dolgozták át színpadra „Pálinka” címen. A világhírűvé vált Rougon-Maquart ciklusból már több kötet megjelent, de a francia közönség még mindig nem akart Zoláról tudomást venni. Ekkor Zola megírta a „L'Assommoir”-ját, magyarul „Az emberirtó”. Ezzel a munkájával olyan megbotránkozást idézett elő az irodalmi és társadalmi berkekben, amilyen addig még nem volt példa. A regény azonban könyv alakban is megjelent és szívták, becsérték, gyalázták, de — vették. A jövedelemből az író házat vett és beházkodott.

Ha ma előítélet nélkül olvassuk el „Az emberirtót”, szinte csodálkozunk kell, hogy mit találtak annak idején olyan borzasztóan felháborított ebben a könyvben. A vád, hogy Zola lealacsonyította, megvalázta a munkásszót. — egyszerűen nevetséges. Erről szó sincsen. Zolának meg volt a maga külön egyéni vallása és a legrealisabb dolgokat is szimbólumokkal ruházta fel. Végzetesen determinista s az elvégeztséget az átöröklésben látja. Ennek helyességéről lehet vitatkozni, de ez teljesen független az író művészetétől, aki „Az emberirtót” — saját bevallása szerint — a népies nyelv idiomáinak felhasználásán kívül nem akart mást, mint „megfesteni egy külvárosi környezetben megfertőzött munkáscsalád végzetes romlását”. Itt válik az alkohol, a korcsma szimbólummá, — mint emberirtó.

Az átdolgozók ügyes munkát végeztek, de náluk hiányzik az a primérség, mely az eredetiben annyira eleven valósággá teszi Coupeau történetét. Így azután a színdarab mozaikká tördelődött szét, az egyetlen részekre tagolt mese megakadt, sőt gyakran unalmas is lett volna, ha Kiss Ferenc nagy szerű alakítása már a kezdetben meg nem fogja a nézőt.

A férfi-főszerepet a vendégművész Kiss Ferenc játszotta, olyan gazdag művészi skálával, amely bámúlatra ragadta az embert. Egészen más volt hétfőn Tokeramó szerepében, amikor azt hittük, hogy ez a színjátszás zenitje. Most azt hisszük, hogy Kiss Ferenc alakításainak a legkiválóbbika Coupeau, a bádogos. Lehet, hogy ha

holnap egy harmadik szerepben látjuk, akkor azt találjuk a legtehetősebbnek. A „Pálinka” főszereplőjének az alakját igazi zolai-stilusban, döbbenetes naturalizmussal rajzolta meg, de ugyanakkor érzékeltette ennek a típusként megrajzolt embernek a tragikumában rejlő szimbolizmust is. Külön érdekessége volt az alakításának, hogy a közeledő delirium patológikus tüneteit fokozatosan elevenítette, láttatta meg, fájdalmasan élethű arcjátszával és mozdulatainak görcsös rángásával.

Kiss Ferenc igazán nagy, kivételesen nagy művész, akinek debreceni vendégszerepléséért csak a legnagyobb köszönettel s hálával tartozunk. A debreceni szereplők közül Halassi Mariska ffnoman megrajzolt, nagy művészettel megformált Gerlaise-tökéletes alakítás volt. — A közönség melegen ünnepelte. Tuboly Luiza Virginie szerepében ismét tanulját adta annak, hogy kivételes tehetségű színész, aki őszinte sikert aratott. Fáskerthy Mária ezúttal is kellemes fellünést keltett mértéktartó értékes játékaival. Ditrói Ica rövid szerepében is jól nyújtott.

Kédly Gyula kalaposlegénye életteljes, művészi alakítást produkált. Intelligens, nagytehetségű színész Szigethy Andor, a groteszk humornak ez a kiváló mestere, ezúttal a Keresi szerepében aratott szenzációs sikert. Misoga László kifogástalanul, minden túlzástól mentesen játszott, csak a kostüm zacsója nem illett sehogyszem a francia milliőbe. Takács Oszkár kellemes, komoly játéka, továbbá Faludi Kálmán és különösen dr. Laczkó József sok eredetiséggel megformált figurái mellett még Fábrián János alakítása érdemel elismerést. A kis Bakoss Ilonka rendkívül kedves volt.

Sajnos, hiába nyújtottak az egyesek jó játékokat, az előadásban megérezett, hogy az egvüttes keveset próbált s ezt az amugy is széttagolt drámát nem tudták egységessé tenni.

A darabot félház nézte végig, (hol maradt a debreceni intelligencia?). A közönség nehezen melegedett fel, az utolsó felvonás azonban, Coupeau deliriumos vergődését mindenki lélegzetvisszafojtva, szinte borzongva nézte, hogy azután teljes 12 percig tartó zúgó tapsorszánnal ünnepelje Kiss Ferencet. Ezért a felvonásért érdemes volt megnézni a „Pálinkát”.

(b. p.)

A színházi iroda hírei.

Ma este Kiss Ferenc felléptével:

TAIFUN

A legteljesebb diadal jegyében folyt le Kiss Ferenc vendégjátékának első két napja és a közönség zúgó tapsokkal, lelkesen ünnepelte a nagy művészt. — Ma este ismét a Taifun Tokeramójában láthatjuk Kiss Ferencet, kit hétfői fellépése alkalmával bravúros alakításáért ismételt vastapsok köszöntöttek. — Holnap, csütörtökön a

Pálinka

főszerepében bucsuzik a debreceni közönségtől Kiss Ferenc, kinek mind a két fellépésére válthatók jegyek a színházi pénztárnál. A szerdai előadás C bérletben, a csütörtöki D bérletben tartatik. Ma, szerdán délután 3 órai kezdettel és holnap, csütörtökön 3 órai kezdettel, ifjúsági előadásul kerül színre, rendkívül olesó helyárakkal, a szezon sláger-operettje a

Tommy és Lársa

Az ifjúság által kit nem váltott jegyek korlátolt számban a színházi pénztárnál még kaphatók.

A BOLYGÓ ZSIDÓ BEMUTATÓ ELŐADÁSA PÉNTEKEN

A Szulamit óta nem volt orientális daljáték, mely hasonló nagy sikert aratott volna, mint a Csokonai

színház e heti ujdonsága, a

Bolygó zsidó

Szövege keresztény és zsidó tárgy vonatkozásokkal, érdekes mesészövevével elejétől végig lebilincselve tartják a néző érdeklődését. Muzsikája pedig dallamos, szép zene, amelynek biztosan Debrecenben sem marad el nagy sikere. Az ujdonság főszerepeit Erkel Gaby, Szécsi Böske, M. Barna Anci, Fáskerthy Mária, Ditrói Ica, Sugár Gyula (cím szerep), Szűcs László, Sugár Misi, Fábrián János, Kédly és Takács Oszkár játsszák. Rendező Remete Geza. Karmester Csanak Béla. Az ujdonság péntek, szombat és vasárnap este bérletszünetben, a következő napokon pedig A, B, C, D bérletben kerül színre.

JÖN! JÖN! JÖN!
 Két lány az uccán.
 Bemutató január 24
JÖN! JÖN! JÖN!
 Volga-bár.
 Bemutató január 26.
JÖN! JÖN! JÖN!
 Miss Amerika.
 Bemutató január 31.

Mozgósínházak műsora:

Ma, fél 5, fél 7, fél 9-kor:
 Csak felnőtteknek:
 Egy Metro-Goldwyn dráma:
SZERLEM ALMA.
 A főszerepekben: Nils Aster, Joan Crawford.
ZEPPELINEN A FÖLD KÖRÜL.
 Amerikából Japánon, Ororszországon s Európán át vissza Amerikába.

METEORBAN szerdán: Keringőkirály Strauss, világhírű zeneszerző élete filmen. 7 felvonásban. Ráday Imre és Lillian Gissel és a Szerelmes vakáció. Egy izgalmas sportverseny története, 6 felvonásban. Marcellina Day és Kathleen Keyel. — Előadások: 6 és 8 óraker.

Viaszínház:

Hétfőtől szerdáig.
 Január 13-tól 15-ig.
 Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!
A VILÁGVÁROS MÉLYÉN.
 (Razzia a kikötőben.)
 Dráma egy világváros életéből, 8 felvonásban.
 Főszereplők:
 Igé Sym, Corry Bell, Paul Samson Körner (Európa nehézsúlyu boxbajnoka) és Harry Hardt.
 Megelőzi:
AZ EGYNAPOS ASSZONY.
 (Házasság 24 órára.)
 Francia bohózat, 7 felvonásban.
 Főszereplők:
 Hans Junkermann, Carmen Boni és Lia Christy.
 Előadások kezdete 6 és 8 óraker. Pénztárnyitás délelőtt 11, délután 5 óraker.

Apolló.

Apolló mozgó hétfőtől csütörtökig nem tart előadásokat.
 Péntektől az Apollóban: az évad legszebb világhírnéje: Abris rózsája (Anna Nicholson) a Magyar Színpadon nagy sikert aratott színműve). **Viaszínházban:** csütörtöktől: Sorel kapitány és fia. (Az apai szeretet himnusza.) Főszerepekben: H. B. Warner, Anna Q Nilsson és Nils Asther.

x Vidéki útkra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

Dalolni nem merek

Örök rabságra kárhozott lelkem
 Hiába várja sok, fénnel csillagát!
 Ma már nem ez kell, a mai ember
 Szerelmre, dalra, hej mitsem ad!

Pedig de sokszor virágha borúlna
 Szívemben a zöld vadvirágos pusztán
 Virulna bennem a zengő kikelet,
 Ha az erdők lombja vígan integet.

Az álomsország kapuja nyitva vár!
 Közönnyel jártok körülte emberek,
 Szemetekben ül kegyetlen, kapzsi vágy;
 Hallgat ajkam! én dalolni nem merek!

Fekete Lukács.

ZENEKEDVELOK KÖRE ÉZEVI HANGVERSENYEL

Az ideai zeneköri hangversenyek a legkényesebb kritikát is kiállták. Egyik szebb volt a másiknál. Az újévet Schipper, a bécsi világhírű énekesével nyitja meg a Kör bérletben, január 21-én. Februárban két pompás zenei est lesz, a szintén világhírű Drezdai vonónégyes, melyet a kamarazenei inkább megfelelően, a zeneiskola intímebb hatású dísztermében tartanak február 3-án. — Február 24-én a debreceni közönség bálványozott kedvencei, a Doni Kozák-kórus rendkívüli hangversenye követezik. Tekintettel arra, hogy tavaly az összes jegyek elővételben elkelték, a jegyeket már február 1-től árusítják.

Az ötödik bérleti est művésze: Szigeti József.
 A hangversenyek napi jegyei már kaphatók a Méliuszban.

Dr. HATVANI ISTVAN PROFESSZORRÓL TARTOTT ELŐADAST LÖSY-SCHMIDT EDE RENDES TAG.

Tegnap délután 5 óraker tartotta meg értékes és nagy felkészültségű előadását Lösy-Schmidt Ede rendes tag, dr. Hatvani Istvánról a debreceni híres professzoráról. Erről a legendás alakjáról Debrecenben már az elmúlt évben is hallottunk előadásokat, de a tegnapi esti kimertítés és alapos felkészültséget elérülő felolvasás minden tekintetben hű és pontos képet adta az egykori nagy tudósnak. Jelen alkalommal a kiváló előadó csak az első részével foglalkozott, 1718-tól 1786-ig. Hatvani professzor életével. Igen érdekes és eddig még ismeretlen részletekkel, eseményekkel világoztatta meg a neves előadó ennek a kivételes tehetségű tudósnak életét és méltó érdeklődéssel várjuk ennek az előadásnak folytatását. A felolvasás után a tudományos társaság tagjai zárt ülést tartottak.

Veszélyben

van az egész épület ha rosz a vízvezeék. Senkinek sem érdeke, hogy

a háza

kisebb hiba végett pusztuljon, tehát idejében telefonáljon

917 szék,

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték szerelőnek, ki az nyomban rendbe hozatja.

Debrecen, Csapó-utca 3.

A NAP HIREI

Már dereng

Tele van a város, no nem akárcsak... Attól még messze vagyunk... sajnos, egészen mással... panasszal, siránkozással. Hogy ilyen, még olyan nehéz az élet, a pénz milyen szűkében van, az adóterhek milyen elviselhetetlenek, stb. stb.

És ebben a nagy panaszkodásban, ebben a nagy zúgolódásban milyen üdítő és zöld bázist teremt az interpelláció, amely tegnapelőtt hangzott el ennek a városnak rendes közgyűléséből.

Már dereng. Beszélhetnek nekem a defetisták napestig, lamentálhatnak úgy, amint nekik tetszik, ime itt van kétségbevonhatatlan bizonyítéka annak, az aranykor kezd már pirkadni. Vagy nem az urak jöttét jelenti-e az a panasz, amely orvoslás után kiáltozik a fórumon, hogy Jámbor Ferenc polgártársunkat a zord adóhivatal törölte az adófizetők sorából és a határozott felszólítás, hogy Jámbor Ferenc polgártársunkat a városi adóhivatal haláláig tartólag vegye fel az adófizetők sorába.

Nehogy félreértse bárki is a helyzetet, itt nem arról van szó, hogy az adó behajtó hivatalt érte károsodás, tehát az esetleges hiába ezen hivatal hátrányára irandó, nem, a hátrány Jámbor Ferenc polgártársunké, akinek nem engedni meg a kíméletlen adóhivatal, hogy fizessen adót.

Az eddigi panaszok mind arra a vezérszólamra voltak hangszerelve, hogy az adóhivatal követel adót, hát nem-e az annyira óhajtott aranykor előhírnöke, amikor a városházán az ellenzék egyik harcos alvezére megcsillagotja a zúgolódók előtt a sivatag üde, zöld oázisát és tiltakozik ellene, hogy bajtársának, a nyilvánvalóan ugyan-csak ellenzéki Jámbor Ferencnek nem engedni meg az adóhivatal, hogy fizessen adót.

Tisztelet és becsület Zöld Aladár képviselőtestületi tag urnak, hogy felül tudott emelkedni a defetista és állandóan depimált hangulatból és a remény zöldjét festi a sötétben tévelygő emberek elé: itt van már a jobb kor, jönnek már a szebb idők, az emberek panaszkodnak, hogy nem engedik őket fizetni. Még adót sem. No de ilyet, ki hitte volna, hogy egykor eljutunk idáig.

Már dereng. Egészen bizonyos, dereng már.

A városi jog- és pénzügyi bizottság, pénteken délután ismét ülést tart melyen azokat az ügyeket vitatják meg, melyek a legközelebbi kisgyűlés tárgysorozatán szerepelnek.

Magyar bányamérnököket keres Hollandia. Sopronból jelentik: Erdélyes átirat érkezett a holland gyarmatügyi minisztériumból a soproni bánya és erdőmérnöki főiskola rektori hivatalához. A holland gyarmatügyi minisztérium értesíti a rektori hivatalt, hogy a hollandiai gyarmatokon külföldi, elsősorban az északi államokból való bányamérnököket akarnak alkalmazni. Amennyiben az északi államokból jelentkezők nem tennék ki a teljes létszámot, a hiányt magyar bányamérnökökkel szeretnék pótolni. A mérnökök feléig a nyelv elsajátítása végett Hollandiában maradnak, azután Sumatra, Jáva, Borneo és Melanézia szigeten nyernének elhelyezést.

Borotvával elvágta a nyakát egy nagylétai földműves

Megdöböntő öngyilkosság történt Nagyléta községben.

Hegedüs Sándor ismert földműves, borotvával elvágta a nyakát. Hegedüs Sándor már régen panaszkodott, hogy únja az életet. Azonban nem élt olyan nyomorban, hogy a hozzátartozói öngyilkosságra gondoltak volna. Tegnap azután bekövetkezett a végzetes lépés.

Hegedüs korán reggel felkelt és kiment a másik szobába mosakodni. —

Hosszabb idő telt el és még mindig nem jött vissza. Hozzátartozói ekkor utánamentek és borzalommal látták, hogy

a szomszéd szoba padlóján eszméletlenül fekszik Hegedüs. Az elkéseredet ember borotvával elvágta a nyakát és pár perc alatt elvérzett.

Mintán megállapítást nyert, hogy öngyilkosság esete forog fent, a hatóság a temetési engedélyt megadta.

Ujabb feljelentések érkeztek a rendőrségre Jenei Imre ellen

Óvodákos alkalmazottakat szerződötett nemlétező irodájába.

Megírta a „Debreczen”, hogy Jenei Imre ügyében a rendőrség befejezte a nyomozást és átszállították a királyi ügyészségre. Jenei Imre ügye azonban ennek dacára nem záródott le a rendőrségen, mert tegnap is két újabb feljelentés futott be ellene.

Jenei Imre ugyanis széleskörben akarta folytatni pénzszerzési műveleteit és amint annakidején megirtuk óvodákos alkalmazottakat akart szerződötteni, akikkel egy könyvet kívánt terjesztetni. Alkalmazott is két embert, még pedig Ruszties Gábort ügynöknek 5 százalékos jutallékkal és 80 pengő havi fixfizetéssel, továbbá Orosz Mihályt, aki pedig irodaszolgának és inkasszásnak szerző-

dött. Orosznak 2 százalékos jutalékot és szintén havi 80 pengő fixfizetést ígért Jenei. A két alkalmazottnak 100—100 pengő kauciót kellett volna letenni, de mivel egyiküknek sem volt pénze, csak 10—10 pengőt fizettek le az óvodákól, míg a többire haladékokat kértek.

Jenei halasztást is adott a tisztviselőinek az óvadék lefizetésére, de ezzel szemben harmadmagával megvendégeltette magát velük egy ismerkedési vacsorán. A két ember most látta, hogy csak egy nemlétező irodába alkalmazták őket, mire feljelentést tettek Jenei ellen. — A két feljelentést a rendőrség továbbította Jenei után az ügyészségre.

Féltékenységből beleharapott a vetélytársnője újjába. Kecskemétről jelentik: Súlyos állapotban szállították a kórházba tegnap reggel Kovács Etel 20 éves nagykőrösi háztartási alkalmazottat. A kezének a hüvelykujján egy elmérgesedett, fertőzött harapás van. Mint mondták, egyik vetélytársnője harapta meg, féltékenységből. — Mindkét leánykának egy legény udvarolt. Emiatt állandó ellenségeskedésben, majd haragban éltek. A múlt nap a főúccán, a mozi előtt hajba kaptak. A dulakodásban a vetélytársnő megharapta Kovács Etel hüvelykujját. A harapás annyira elmérgesedett, hogy a leányt be kellett hozni a kórházba, ahol operációt hajtottak végre rajta. Valószínű, hogy az újat is le kell majd vágni.

Anyja és fiú tragédiája. Nagykanizsáról jelentik: Bay László kiskánizsai kisbirtokos, hősi halált halt a harcúterem. Kisbirtokát azóta felnőtt fia és özvegye kezelték. Az özvegy sehogysen tudta felejtetni elesett férjét. Ám a nehéz gazdasági viszonyok nagyon megviselték a kisbirtokot kezelő fiút is. Tegnap délután hirtelenül törni-zúzni kezdett mindent, majd késsel anyjára támadt. Anyját az eset annyira magánkívül hozta, hogy a templomba szaladt, szentelt vizet vitt haza és azzal akarta ördögös fiából az ördögöt kiűzni. Ugy az anyát, mint a fiát tegnap délután a hatósági orvos Zalaegerszegrre szállította az ottani kórház elmebetegosztályára.

„Haladás” új száma megjelent. Hrabeczy novellája, Kiss István regényciklusának és lírai elbeszéléseinek folytatása, Inkognitó, regény és színdarab mozaikjai, „Vezér” c. írsorozata, Nemo „Örök írsók” s „Nyitott kézzel” c. rovatai. Kíván „Személynyelv munkáimból”, „Megíratlan dolgok” és „Perzsiálsok” c. írsái. Diplomata regényrészlet, Kiss István „Világok tükré” és Ego „Mind a porszer: mesél”, „Nyitott ablakok” részletei, S. Siknek „Írásgyűjtemények” és „1929” c. színműrészletek, K. Czeglédy István folytatásos monumentális sorozatai, „Minderről mindent”, „Így állunk”, és „Beszéljünk”. Debreceni „Rádió-írsók”, „Fojtó titkok” és a „Színházi s mozi számoló 1930-ban”, rejtvénytár a kulisszaajtók és mellékletek teszik teljessé a lap tartalmát. Egyes szám ára nyolevan fillér. Megrendelhető Haladás kiadóhivatala, Szatmár.

Országos Attila-ünnepélyt rendeznek Szentesen. Szegedről jelentik: Az idén lesz 1500 éve annak, hogy az „Isien ostora”, a világjáró Attila elfoglalta a hun birodalom nyugati részének trónját s elindult hódító útjára. A nagy király Szentés környékén ütötte fel tábort és innen irányította a hatalmas birodalma sorsát, mely Ázsiától az Atlanti óceánig terjedt. A másfélezre esztendő jubileum alkalmából a szegedi Turán-tábor a tavasszal országos Attila-ünnepélyt rendez Szentesen.

UJ FOTOSZALON. UJ FOTOSZALON. „Corvia” fényképészeti műtermünket HATVAN-UTCA 6. SZ. BÉRPALOTÁBAN MEGNYITOTTUK. Főtörekvésünk olcsó árak mellett művészi munkát nyújtani a n. é. közönségnek. HAT DARAB MŰVÉSZI LAP ÁRA NÉGY PENGŐ Három darab hivatalos méretű igazolványok n. m. arcképes, kerékpár, hajtási stb. 2 pengő.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti január 14-én:

A délnyugatról előretört oceáni légtömegek Középeurópa felett anticiklonot alkotnak. Területünk jelenleg már ezen anticiklon hatása alatt áll. Az égbolt teljesen kiderült — s az éjjeli kisugárzás folytán már az elmúlt éjszaka gyenge fagy volt, nappal ellenben a hőmérséklet 5 C-nél is magasabbra emelkedett.

A felettünk lévő légkörben több ezer méter magasságig északi légáramlás van, ami az anticiklon további erősödésére mutat, s arra enged következtetni, hogy az ezzel járó nyugodt, derült, száraz időjárás, nagy hőmérsékleti ingadozással több napig fog tartani.

Derült száraz idő várható, napali felmelegedéssel és éjjeli fagygyal.

z B-né Vattay Margit táncintézetében, folyó hó 16 és 18-án, új kolon kezdődik, Péterfia ucca 30.

x Zenekedvelők Köre január 21. Dr. Schipper a bécsi opera világhírű énekművésze. Negyedik bérlet. Február hó 3. Drezdai vonósnegyes, zeneiskolában. Jegyek Méliusnál.

— Értesítjük a borbély- és fodrászmunkásokat, hogy e hó 15-én, este 8 órakor a Munkásotthon helyiségében tanfolyamra benevezni lehet.

Vezetőség.

— A volt m. kir. budapesti 41. honvédegylovezred hadosztálya 1930. évi január hó 19-én, vasárnap 9 órakor Budapesten, I. Vár. Nádor lak-tanyában bajtársi összejövetelt tart. 41. Hadosztály emleknap bizottsága.

x A lelkiismeretes és kitaró munka mindig meghozza a maga gyümölcsét. Ezt az elvet vallja a Meiml cég is, — mert a két évvel ezelőtt megkezdett racionalizálás következtében most megtehető az, amire törekedett: anélkül, hogy személyzetét redukálni kellett volna, változatlan minőség mellett leszállíthatta árát. — Ujévi meglepetésül a kávé, étesokoládé és fozelék dobozban, árát szállította le és most arról értesülünk, hogy e hét folyamán a tésztaárú, keksz, méz és paprika ára is lényegesen olcsóbb lett.

x Könyvtárak, olvasótörök, ifjúsági könyvtárak, magán és közkönyvtárak felszerelését jó és olcsó könyvekkel, antiquarice is, előnyös fizetési feltételekkel eszközölünk. Jókárban levő antikvar könyvekből óriási választék. Ujdonságok naponta érkeznek. — Antalffy József könyvkereskedése és papírkereskedése, Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon 612. szám.

— Személyleírás alapján egy veszedelmes zsebtolvajját fogott el a rendőrség. Jezerniczky Jánosné, Veres ucca 5. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen, mert a Debreczen kiadóhivatala előtt felfogott egy asszonyt, bejárónőnek, aki éppen a kifüggesztett újságban az apróhirdetéseket olvasta. Jezerniczky né meg sem kérdezte az asszony nevét, hanem mindjárt elvitte magával a piacra bevásárolni. Amikor a piacról hazatértek, az asszony elment és Jezerniczky né csak akkor vette észre, hogy az ismeretlen bejárónő 15 pengőt kilopott a zsebéből. Feljelentést tett a rendőrségen és a megadott személyleírás alapján Sári István detektív elfogta Vass Juliánna nevű rovtomultú zsebtolvajját, aki eleinte tagadta a lopást, de a vadházastársa lábán új cipő volt, amelynek az eredetét nem tudta igazolni. Végül is megtört és bevallotta a lopást. — A tolvaj asszonyt őrizetbe vette a rendőrség.

Az ókorban:

Hero és Leander

A középkorban:

Romeo és Julia

Ma:

Greta Garbo
és
John Gilbert

A SERTÉSPERZSELÉSI ENGEDÉLYEKET EZUTÁN KÖZVETLEN A TÜZOLTÓSÁG ADJA KI.

Az elsőfoku közigazgatási hatóság az érdekeltek tájékoztatása végett közhírré teszi, hogy a mai naptól kezdve a sertésperszelési engedélyeket, az eljárás egyszerűsítése s gyorsítása érdekében, a hivatásos tüzoltóság (Csapó ucca 43. szám alatt) adja ki közvetlenül.

Jövőben tehát az elsőfoku közigazgatási hatóságnál sertésperszelési engedély elnyerése ügyében eljárni nem szükséges.

— Elbitangolt hat tehén a Bellelőről. A Bellelő 380. sz. tanyáról elbitangolt hat tehén, „V. F.” bijoggal. Az elbitangolt tehének közül két öt-éves magyar faj-tehén, két darab két-éves üsző, két darab hároméves tehén volt. Az elbitangolt jószágokat, — keresi a rendőrség.

x Dr. Schipper, a bécsi opera világhírű énekművésze. Zenekedvelők nevedik bérlet, január hó 21. Arany Bikkában. Napijegyek Méliusznál.

x Szerdán és csütörtökön szenzációs műsor a Royal-Bárban.

x Külföldi bélyeg-újdonságok különlegességek és fényképezési újdonságok, fényképalbumok, fényképezőgépek, — 27 Schneineres lemezek, s legújabb fényérzékeny filmek, fotoszakknövek kaphatók Springer József könyv-, papir- és fotoszaküzletében.

x Városunk leghíresebb ruhafestője és vezérfestője. Biró, Bikavár (aranyéremekkel kitüntetve).

— Feltörték egy vassátort a Dégenfeld-téren. Balogh Istvánné, Dégenfeld-téri bazáráros feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka folyamán feltörte a vassátor rolóját és a sátorból mintegy 80—90 pengő értékű árút ellopott. — A rendőrség megindította a nyomozást.

— Adomány az Ujságírók Görbé-Ejszakájára. Schimmer Mórné, akinek Debreczenben, Piac ucca 2. szám alatt, igen jömenetelű és jóhírű kalap szalonja van és az úriközönség szívesen felkeresi üzletét, az Ujságírók Görbé Ejszakájára jutalom, illetőleg ajándékképpen egy gyönyörű szép, legújabb divatu tavaszi sapkát adományozott, amelyért a rendezőség ezúton mond köszönetet.

— Tizenhat ember helyett csak négy kell az új csodálatos arató- és esőpléjgéphez. Montrealból jelenti a Daily Telegraph: Itt új arató- és esőpléjgéppel kísérleteznek, amely mindössze hatszáz fontba kerül, a gabonát learatja és azonnal ki is eszéli majd a kiesélt szemet pótkocsiban gyűjti össze. A gépnél mindössze négy ember dolgozik, szemben az eddigi gépek tizenhat munkásával.

— Légy-nagyságú villamos motort készített egy órá. Londonból jelentik Emanuel Khám amerikai órási Friend ben (Nebraska), három évi munkával elkészítette a világ legkisebb villamos motorát, amely alig nagyobb egy jól megtermelt légnél. A motor összes súlya 100 gram, 58 alkatrész: aranyból, ezüetből és sárgarézből készült. Az alkatrészek olyan aprók, hogy az összeállításukhoz erős nagyítóüveget kellett használni.

Én nem látok Adám beleharagot az almaiba,
Pompadoru miatt egy egész ország lett fizetés képtelen
Greta Garbo
miatt vasorapuzát mozi-ra költi a diák

— Mérges savak kerültek Varsó ivóvizébe. Varsóból jelentik: A lengyel főváros lakosságának ma reggel nem volt ivóvize, mert a belügyminiszterium intézkedésére lezárták a vízvezetékeket. Oka ennek az volt, hogy tegnap a Visztula felső folyásán felrobbant egy vegygyárban egy tartály, amelyben mérges savak voltak és a mérges folyadék beleömlött a Visztulába. A folyóban a mérges víztől ezrével pusztultak el a halak és miután Varsó vízvezetékét a Visztula táplálja, be kellett szüntetni a vízszolgáltatást. Délután ismét megnyitották a vízvezetékeket, de csak a tartályokban felgyűjtött víz került a vezetékbe és ha az elfogy, ismét lezárnák a csapokat.

— Hamis ötvenfilléresek Pécsen. Pécsről jelentik: Krausz István Rákóczi-uti garasztulajdonos bejelentette a rendőrségen, hogy az egyik Siklós uccai dohánytőzsdében vásárlás közben hamis ötvenfillérest kapott vissza. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy megállapítsa, nem Pécsen készült-e a hamis ötvenfilléres.

— A tilalmi idők rendezését kéri a vadászok. A vadásztársadalom számot tevő része sére mesnek tartja a vadászati tilalmi idők módosításáról kiadott legújabb miniszteri rendelet egyes intézkedéseit. Akció indult meg, hogy több ezer aláírással ellátott beadványban kérjék a földmívelésügyi miniszter a tilalmi idők igazságos rendezésére. A mozgalom élén Zichy János gróf áll. A mozgalom vezetője kéri a vadászokat, hogy jelentsék be csatlakozásukat Zsindely Ferenc dr. címére Fuda... Fő ucca 23.

— Az osztálysorsjáték húzásán következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 30.000 pengőt nyert: 59561. 5000 pengőt nyert: 44249. — 3000 pengőt nyert: 76773. 2000 pengőt nyertek: 5359, 44120, 64642, 75755. 1000 pengőt nyertek: 12671, 18529, 40686, 64522, 66481, 68739, 72260. 500 pengőt nyertek: 2464, 4834, 9078, 22827, 36018, 47524, 65432, 66399, 66999, 72846, 83201. — Ezenkívül kihúztak még háromszáz pengős és 150 pengős nyereményeket. A húzás folytatása e hó 15-én lesz.

— Nagykállói betörőket keresnek Debreczenben. A közeli Nagykálló községben ifj. Nagy István elmeorvos-intézeti ápoló lakását ismeretlen tettesek feltörték és onnan ékszereket, ruhaneműket vittek el, mintegy 250 pengő értékben. Mivel az a gyanú merült fel, hogy a betörők Debreczenbe menekültek, a nagykállói csendőrség megkereste a debreceni rendőrséget, hogy nyomozzanak a betörők után. — A debreceni rendőrség megindította a nyomozást.

— Összetiporta a bika. Zalaegerszegről jelentik: Fister János 23 éves alsóörsi községi pásztort az egyik bika megtámadta és a földre teperte. A szerencsétlen embert a bika teljesen összetiporta. Esméletlen állapotban találtak rá és beszállították a balatonfüredi kórházba, ahol megállapították, hogy súlyos agyrázkódást szenvedett és jobbszéme világit elvesztette. Állapota életveszélyes.

A sebészeti klinika telhívása a vért-adókhhoz

A sebészeti klinika vértadókat keres vértömlesztéshez. Egy vértömlesztésért a vértadó 40.— pengő díjat kap. Jelentkezés januárban minden kedd, csütörtök és szombat délelőtt 9 órakor a sebészeti klinika irodájában.

Ugyancsak felülvizsgálat végett jelentkezzenek a régi vértadók is, mert különben a névsorból töröltetnek.

Sebészeti klinika igazgatósága.

— Szalacsy Rácz Imre legújabb könyve a „Magyar sors”, mely minden könyvkereskedésben kapható.

— Házasságok. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Árva István—Varga Mária. Bézi Imre—Kacsari Róza. Klein József—Kluger Amália.

— Születések. — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Kerékgyártó Gv. kelmef., f. György. Gere István földműves, leány Eszter. Erdei János molnár-s., fiú, József. Madási Sándor földműves (ikrek) István és Mihály. — Gergely Ferenc földműves, leány Erzsébet.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Hadadi Márton ref. 64 éves, Wes selényi ucca 115. szám. — Lóködi Gábor ref. 75 éves, Ótmalom ucca 1. Jenei Szabó Miklós ref. 69 éves, Garrai ucca 20. szám. — Jakó Sándor ref. 25 éves, Kölcsey ucca 22. szám. Pásztor Pál gk. 6 hónapos, Téglavető 217. szám. — Hegedüs Sándorné rk. 55 éves, Nagyverdő 2. szám. — Pethő Tibor rk. 2 éves, Szent Anna ucca 55. özv. Nagy Józsefné rk. 84 éves, Csapó ucca 116. szám. — Duló János ref. 7 hónapos, Nyugoti ucca 1. szám. — M. Szabó Ilona ref. négyhónapos, Bíró ucca 3. szám.

— Egy gazdaság balesete. Benesics István gazdasági akadémiai hallgató tegnap délután leesett a fáról és a könyöke kificamodott. A mentők részesítették első segélyben, majd vilamoson hazatért lakására. Állapota nem súlyos.

— Expressmozdonyt vezetett Olaszországban Boris bolgár király. Rómából jelentik: Boris bolgár király, — akiről köztudomású, — hogy szelvélyes amatőrmozdonyvezető, az

— Zalamegye alispánja a múltaságok jövedelmét a téli nyomor enyhítésére kívánja fordíttatni. Nagykanizsáról jelentik: Bódy Zoltán zalamegyei alispán, megkeresést intézett Nagykanizsa város polgármesteri hivatalához, hogy legsürgősebben jelentsék be, milyen közérdekű munkát javasol a város, a foglalkozás nélküliek munkához való juttatása érdekében. Az alispán felhívta a polgármestert, hogy a helyi

Szerj Helénait
évekig harcoltak trójaiak és görögök
Kleopatra miatt öngyilkos lett Antonius
Greta Garbo -t
színpadok jainak mozi-ra!

jótekonysági egyesületek téli munkáját részesítse a legnagyobb támogatásban. Azt szeretné Zalamegye alispánja, ha valamennyi egyesület a szokásos téli mulatságok jövedelmét nem a saját céljára, hanem a nyomor enyhítésére fordítaná. Az alispán részletesen jelentsék be a jótekonysági akciók lebonyolításáról.

x Minden könyvkereskedésben megszerezheti Szalacsy Rácz Imre „Magyar sors” című legújabb könyvét.

olasz trónörökös pár esküvőjéről hazatérőben a rovetetői állomáson felszállt a különvonat mozdonyára és engedelmet kért a vasuti állomásfőnöktől, hogy maga vezesse a mozdonyt. Kérését teljesítették és a bolgár király meglepően gyorsan kitanulta az olasz expressmozdonyt, melyet kifogástalanul vezetett Trientig. Oda érkeve hosszú magyarázatot tartott az üzemből és a lokomotívvezetőknél az olasz és a bolgár vasuti mozdonyok különbségéről.

Gyilkosság egy szlovákiai képviselőtestületi gyűlésen

Belgrád, jan. 14. Eszékről jelentik a Slovenia Slakovci községben a képviselőtestület ülésén Stilinovic Jozif jegyző összeverekedett a vele ellenséges viszonyban álló Jaksics Lukács bíróval. A bírónak az egyik megjegyzésére a

jegyző Jaksicsot ököllel arculcsapta, mire ez kétszer visszaütötte. — Stilinovic erre előrántotta fegyverét és rálőtt ellenfelére. A golyók Jaksics mellébe furódtak, mire kórházba szállították behalt sérüléseibe.

Gyilkolt egy 15 éves német gimnázista

Weimar, január 14. Greiz szászországi város határában tegnap délután

gyilkosság történt,

amelynek tettese Reinhold Erik 15 éves gimnázista. A nyomozás megállapította, hogy a fiatal diák biciklizni ment egy 18 éves barátjával, Zenker Rudolfal és összevessztek azon, hogy melyikük vezesse a kerék-

párt, mert csak egy biciklijük volt. Reinhold sziveszúrta barátját, akire órák múltán akadtak rá holtan, az országúton.

A gyilkos diák megszökött.

A nyomozás megállapította, hogy a cseh határ felé vette útját abban a reményben, hogy sikerül átszöknie Csehországba, de ma reggel Plauenben felismerték és letartóztatták.

Megvert egy tisztviselőt, azután főbelölte magát

Budapestről jelentik: Tegnap reggel hét óra után Kispesten az Aulich utcában két gyári munkás megtámadta B. Honz gyári tisztviselőt. Az egyik gyárimunkás revolverrel hadonászott s erre nagy tömeg csődült össze.

— Semmi közük hozzá, hogy mit csinálunk — mondotta az egyik támadó — ez a hölgy a mi unokanővé rünk.

Ezután becipelték a tisztviselőt egy kapu alá és megverték. A rendőrséget értesítették, mire a támadók fu-

tásnak eredtek. A Zrinyi uca harminkéncz számú ház előtt a támadók egyike, Schober István gyári munkás, miután látta, hogy nem menekülhet, főbelölte magát. A másik támadó elmenekült. A megtámadott tisztviselő a rendőröknek kijelentette, hogy a támadókat közelebről nem ismeri és fogalma sincs róla, hogy mit akartak tőle. A kispesti mentők Schober Istvánt eszméletlen állapotban a Szent István kórházba szállították.

Orosz hadifogoly — magyar asszony

Összeszúrta az asszonyt, mert az kiadta az útját.

Kaposvár, január 14. 1916-ban a leMBERG-RAVARUSKAI nagy csatánál esett foglyul Druba Tichon orosz katona. A hadifogolytáborból a somogy megyei Gige községbe került, 1916. augusztus 16-án. Az ottani hatóságok annak idején özv. Bakó Jánosnéhoz osztották ki, akinek a férje az orosz harctéren esett el.

Az orosz katona s magyar asszony között viszony keletkezett, ami 1930. január hó 13-ig tartott. Tegnap reg-

gel a viszony megszakadt, a magyar asszony szakítani akart az orosz férfival, hogy ez könnyebben menjen, elárvereztette a bútorát s az öszes terményeit. Az orosz katona kérlelni kezdte az asszonyt, hogy töl idején ne kergesse el magától, nincs hova mennie, de az asszony hajthatatlan maradt. Erre az orosz fogoly elővette zsebkését és az asszonyra rohant. Az udvaron játszódott le a véres tragé-

dia, Druba Tichon kétszer egymásután beleszúrta az asszony testébe a zsebkését. Az asszony összerogyott, haldokolva szállították be a jegyzői

épületbe, s az oroszt pedig a csendőrök elfogták és ma reggel beszállították a kaposvári törvényszék fogházába.

Nem hazafias cselekedet a prágai sonka feldicsérése

Érdekes sajtópör.

Érdekes sajtópört tárgyalt tegnap a budapesti törvényszék. — Komáromi János író és hírlapíró a „Magyarország”-ban megtámadta a Singer József és Singer Aurél céget, mert ajánlja a hamisítatlan prágai sonkát. — A cikk miatt a Singer-cég sajtó útján elküldött rágalmazás címén pört indított Komáromi János ellen és kérte tízezer pengő erkölcsi és ezeröttszáz pengő vagyoni kárnak a megítélését is.

A büntetőtörvényszék Schadtanácsa tegnapi tüzte ki az ügy tárgyalását. — Komáromi kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, a cikket közérdekből írta. — Védője, dr Kelemen Kornél felajánlotta a valódiság bizonyítását, a törvényszék azonban csu-

pán arranézeve rendelt el bizonyítást, hogy tényleg küldött-e szét a cég levelezőlapokat. Ezt a kihallgatott Singer Aladár tanu be is ismerte. — A felek jogi képviselőinek meghallgatása után a törvényszék fölmentette Komáromi Jánost az ellene emelt vád alól és indokolásában kimondta, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között olyan külföldi árunak behozatala és reklamározása, amelyre itt Magyarországon semmi szükség nincs, mert hasonló jót a magyar ipar ipar is elő tud állítani, nem illő és nem hazafias cselekedet.

A panaszos felebbezést jelentett be az ítélet ellen. — A védő tudomásul vette az ítéletet.

Hat embert elgázolt az autóversenyző, mégis telmentették

Kassa, jan. 14. Ma ítékezett a törvényszék a múlt év júliusában a kassai főútcán történt borzalmas autógázolás ügyében. Juliusban volt a kassai Autóklub Kassa — tátralomuitzi megbízhatósági versenye, amelyen résztvett Orschlager István kassai gazdag kereskedő. A kereskedő a kassai főútcán haladt végig, amikor egy öregasszony haladt át az uttatesten aki megijedve az autótól, ide-oda ugrált, úgy hogy az autó sárhányója ruháját elkapta. — Orschlager, hogy a nagyobb szerencsétlenségnek elejét vegye, hirtelen elfordította a kormányt, úgy hogy az autó felszaladt a járdára és belegázolt a járókelőbe. — Egy asszony a helyszínen meghalt, öt sze-

mély sérülései következtében a kórházban halt meg, — öt további személy szintén súlyos sérüléseket szenvedett.

Az ügyészsg hatrendbeli gondatlanságból elkövetett emberölés és hatrendbeli gondatlanságból elkövetett súlyos testisértés címén kért büntetést Orschlagerre.

Több tanu kihallgatása után az autózakértőt hallgatták ki, akinek vallomása szerint Orschlager mindenben betartotta az előirt szabályokat.

Az autózakértő véleménye alapján a törvényszék Orschlageret felmentette. — Orschlager megnyugodott az ítéletben, míg az ügyész felebbezett.

Még mindig pusztít a papagály-vész

Már a kakadu is gyanus.

Hamburg, jan. 14. A szenátus rendeletet adott ki, amelynek értelmében mátol fogva további intézkedésig tilos behozni papgájt és kakadut. A tilalom alól csak Hamburg városának főállatorvosi hivatala adhat feloldást.

Stettin, jan. 14. A papgájvész Kelet-Pomerániában is fellépett. Stolpmünde városban egyszerre három megbetegedés fordult elő. Rthke vendéglős két huga és nagy nénye kapta meg a betegséget és a kórházban psittakosist állapotot tak meg rajtuk. A vendéglős néhány héttel ezelőtt Mecklenburgból papgájt vásárolt, amely azóta megdőlött.

Berlin, jan. 14. Berlinben tegnap megint történt egy papgáj-kóros megbetegedés. A betegséget egy kisfiu kapta meg. A múlt héten két család tagjai kapták meg

a papgáj-kórt. A sziléziai Waldenurg városából is több papgáj-kóros megbetegedést jelentenek. A illetékes hatóságok a legnagyobb eréllyel folytatják a hacrot a rejtélyes járvány ellen. A beteg papgájokat az állatorvosi főiskolán gyűjtik össze. A hatóságok elrendelték valamennyi berlini állatkereskedés ellenőrzését.

Keresek külön szobával teljes ellátást

keresztény uri családnál, első éves orvostanhallgató leánygyermekem részére azonnalra. — Sürgős ajánlatokat kér: Dr Szörényi Arthur ügyvéd, Szolnok.

A Philips rádió

6, 8, 12 havi részletre is kapható.

Villanygyorsforrók vasalók és mindennemű villanycikkek nagy raktára.

Dallmann rádiólaboratoriuma

PIAC-UTCA 72.

TELEFON 16-64.

Cégem a Takarékoság tagja.

Mindenféle bel- és külföldi szén, koks, toásbrikett, tűzifa és Berentei szén.

Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban, házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós

Debrecen legrégibb cévénel a legolcsóbb napiáron beszerezhető. Csapó-utca 28. Tel fon 4 49.

Gazdaság - ipar - kereskedelem SPORTRÉK

Képesítéshez kötik a traktorkezelést

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara értesítése szerint a kormány tervbe vette, hogy a mezőgazdasági traktorok kezelését és vezetését képesítéshez köti. A mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamokat sikerrel végző egyének, a nyert bizonyítvány alapján jogosultak lesznek traktorkezelésre és vezetésre. Erre tekintettel a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tervbe vette, hogy e jelen kivételesen, kellő számú jelentkező esetén, a már december hónapban megkezdett rendezés mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamon kívül, folyó évi február hó 3-án kezdettel Debrecenben egy második traktorkezelői tanfolyamot is rendez.

E második traktorkezelői tanfolyam-

ra jelentkezések a legsürgősebben esz-

közlendők a kamara hivatalánál szobe-

lileg, vagy írásban. A felvétel egyelőre

csak feltételes, mert a tanfolyam csak

az esetben tartható meg, ha arra eg-

alább 30 résztvevő jelentkezik.

A tanfolyam tartama három hét

lesz. Beíratási és tandíj címén szemé-

lyenkint 15 (tizenöt) pengő fizetendő

be a kamaránál.

A jelentkezéskor a név, foglalkozás

és pontos cím jelentendő be. A beíra-

tási és tandíj pedig csak akkor fize-

tendő be, ha a kamara a tanfolyam

megtarthatásáról értesítést küld. A ka-

mara hivatala: Debrecen, Hunyadi u.

5. I. emelet.

Terménytőzsde

A terménytőzsdén a nyitáskor ülföldi irányításra lánghán indult az üzlet és az árak csaknem kivétel nélkül a tegnapiak alatt mozogtak. Később, a második liverpooli jelentésre jobb vélemény kerekedett felül és élénk vásárlási tevékenység fejlődött ki, úgy hogy a jelentékenyebb vásárlások következtében nemcsak a kezdeti árfolyamveszteségek térültek meg, hanem csaknem minden gabonamag ára emelkedett. Így a buza márciusra és májusra 6, októberre 5 fillérrel emelkedett. A rozs márciusra 4 fillérrel esett, októberre azonban 10 fillérrel emelkedett. A tengeri irányzata is javult és a hízalók szükségletének fedezése következtében a májusi tengeri 14, a júliusi 13 fillérrel drágult. A trazitó tengeri ára májusra 13 fillérrel emelkedett.

A készáruipiacon általában tartott az irányzat. A buza forgalma valamelyest javult. Husz vagon meghaladó mennyiség kelt el változatlanul a tegnapi árkeretek között. A rozs teljesen üzletelen, egyellen kötet sem jelentettek be és ára változatlan. A takarmányipiac is üzletelen, csak tengeriben volt üzlet, mintegy 12 vagon cserélt gazdát 12.90—13 pengő között, zabban az üzlet jelentéktelen volt. A magpiac tartott irányzat mellett üzletelen, a lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai Magyar buza márciusra 23—23.24 (23.23), májusra 24—24.15 (24.14), októberre 23.50—23.70 (23.69). Magyar rozs márciusra 14.43—14.54 (14.55), májusra 15.25—15.28, októberre 16.10—16.30 (16.29). Tengeri májusra 15.06—15.17 (15.17), júliusra 15.63—15.70 (15.69). Trazitó tengeri májusra 14.55—14.63 (14.62).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 23.45—23.85, 78 kg 23.75—24.05, 79 kg 24.05—24.50, 80 kg 24.35—24.65, felsőti zai 77 kg 23.10—23.35, 78 kg 23.30—23.55, 79 kg 23.60—23.80, 80 kg 23.65—23.85, fejmegyei 77 kg 22.10—22.35, 78 kg 22.35—22.55, 79 kg 22.60—22.80, 80 kg 22.70—22.90, dunántúli 77 kg 22.05—22.30, 78 kg 22.30—22.50, 79 kg 22.55—22.75, 80 kg 22.65—22.85, pestmegyei és bácskai 77 kg 22.20—22.45, 78 kg 22.45—22.65, 79 kg 22.70—22.90, 80 kg 22.80—23.00 pengő.

Pestvidéki rozs 13.00—13.80, egyéb rozs 13.70—13.80, takarmányárpa I. 15.80—16.50, takarmányárpa II. 15.30—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21.50, egyéb sörárpa 17.50—19.50, köles 11.50—13.00, repce 52.00—53.00, tiszai tengeri 12.90—13.10, egyéb 12.85—12.95, zab I. 14.00—15.20, zab II. 13.25—13.75, korpa 9.70—9.85, búcernamag 130—150, lóheremag aran kás 74—80.

DEBRECENI PIACI ÁRAK.

A tavaszi időjárás élénk forgalmat hozott a piacon. A kereslet élénk volt, a felhozatal nagysága már több idő óta állandó. Az árakban kevés változás történt.

Zöldségpiaci árak: fehércaposzta 8—10, karalábé 8, kelkáposzta 12, zeller 8—10, karfiol 50, sárgarépa 8—12, petrezselyem 10—15, burgonya 6—10, hagyma 6—12, fohagyma 150—180, torma 80—120 kilója vagy darabja.

Árak a gyümölcsipiacon: alma 50—90, dió 120—130, dióbél 450 millér kilója.

Baromfiipiaci árak: liba 220—230, kacska 200—210, tyúk 140—150, pulyka 140—150, kappan 160 fillér kilója; tojás 10—13 fillér darabja.

JELENTKEZÉSEK AZ ÁLLATTENYÉSZTÉSI TANFOLYAMRA.

Amint azt már hírül adtuk, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara f. hó 21—27-ig (minden délután 3—5-ig) állattenyésztési előadássorozatot rendez, amelyen kiváló szakértők fogják ismertetni az állattenyésztés körébe vágó újabb elméleti ismereteket és gyakorlati tapasztalatokat. A tanfolyam programját már ismertettük. A tanfolyam, illetőleg előadássorozat látogatása díjtalan, azonban szükséges, hogy a résztvevő a kamaránál f. hó 15-ig akár szóbelileg, akár írásban a részvenni szándékozik bejelentse. A vidékiek, úgy a Máv. összes vonalaira, valamint a Debrecen—Nyírbátor Helyi érdekű vasút vonalaira féláru jegy váltásra jogosító igazolványt kaphatnak a kamarától. Az előadássorozatra minden érdeklődőt meghív és szívesen lát a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debrecen, Hunyadi ucca 5. I. em.), ahol ez ügyben a szükséges felvilágosítást is megadják.

Debrecen sz. kir. város első foku közigazgatási hatósága.

56235—1929. C. sz.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága a 8000—1928. P. M. sz. rendelet 20. paragrafusának 2-ik bekezdése alapján közhírré teszi, hogy Klein Lajos és felesége Sámsoni ut. mellett fekvő földbirtokából házhelyhez juttatottakkal szemben fennálló vételár és hasznosítási követeléseiről készített kimutató és folyó évi január hó 15-től 30-ig a város első foku közigazgatási hatósága (Kossuth ucca 20. szám) 45. sz. hivatalos helyiségben közszemlére tették ki, ahol azt az érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik s netaláni észrevételeiket megtehetik.

Debrecen, 1930 január 14.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

KEDDEN MEGTARTOTTA ELSŐ TRÉNINGJÉT A BOCSKAY.

A kedvező időjárás lehetővé tette, hogy a Bocskay a tornatermi tréningek helyett mindjárt a pályán kezdte meg a tréningeket. Az első tréning kedden délután volt, amelyen néhány játékos kivételével a teljes Bocskay gárda megjelent. Zemler ugyancs még a szüleinél van Temesváron, Sággy Budapestben kezdte meg a tréningeket, míg Teleky a Hungáriában játszott utolsó mérkőzésén megsérült és még pihenőre szorul. A többi játékos azonban kivétel nélkül megjelent — az első volt Móri — és a kellemes nap-sütésben nagy kedvvel kezdték meg a munkát. E'öször egy kicsit körbe gyalogoltak a játékosok, aztán skipptek, majd a labdaéhes játékosok kérésére kétszer tíz percig tartó Viktória játékot kezdtek. A játékosok valamenynyien kitűnő kondícióban vannak, mindnyájan meghíztak. Molnár lábsérülése teljesen meggyógyult és fitt. A játékosok nagyon jól mozogtak és az első tréning határozottan jó benyomást keltett. A Bocskay csapat most már rendszeresen folytatja a tréningeket, hogy már február 16-án teljesen készen állhassanak ki Pécsset a Baranya ellen.

A DMTE VASÁRNAPI BIRKOZÓ VERSENYE.

A Debreceni Munkás Testező Egyesület vasárnap délután fél 5 órai kezdettel a DTE tornacsarnokában a Budapesti Munkás Testező Egyesület országos hírvő birkozó csapatát látja vendégül.

A Budapesti MTE legjobb birkozóival jön le Debrecenbe, hogy ezáltal is karöltve a DMTE-vel szolgálatokat tegyen a birkozósportnak. A Budapesti MTE csapatában a következő birkozók indulnak: Arany Lajos, Galambos József, Tenkelyi Béla, Féderspiel Géza, Rétháti Ödön, Schvaller András, Matura Mihály, Abláh Jenő, Tarányi József és Szalay Imre, mint látható a fenti névsorból, hogy ezek a nevek már egyedül is biztosítják a verseny színvonalát és érdekességét. A DMTE mindent elkövet a verseny sikere érdekében és a legjobb együtteséből összeállított csapatot állítja a pestiekkel szembe.

A versenyre a DMTE igen mérsékelt helyárakat állapított meg, hogy ezáltal is lehetővé tegye mindenkinek a versenyen való megjelenést. Maga a verseny igen ünnepélyes formák között fog lebonyolítottatni, amennyiben ez a Budapesti MTE-nek első debreceni vendégszerzése.

Helyárak: Ülőhely 1 P. Állóhely 50 fillér. Nő-jegy (érvényes ülőhelyre) 50 fillér. Jegyelvétel a Munkás Otthonban.

Szerkesztői üzenetek

Crédó címére levél van a szerkesztőségben, mit átvehet bármely este hat óra után.

40-ik születésnapja. Házi használatra alkalmas, de az még a lapban nem jelenhet meg. Sajnálattal tudatjuk, hogy nem sikerült megtudni, hogy a Duce feleségét a köznép hogyan szólítja meg, nyilván ugyanugy, mint a közép, vagy felsőosztály.

Távozóhoz. Versei még most se váltak be, bár most már valamelyes haladást vetünk észre egyes sorainál.

F. G. emlékkönyvébe. Most nem vált be és írást jelen alkalommal nem hozhatjuk.

A szorgalmas fiu. A vándor. Még egészen kezdetleges írások, egyelőre nem biztathatjuk.

Miért. Üzen... Most egyik se vált be, talán mást kérnének. Több elmélyült és több kidolgozási gondosságot kell az írásokra fordítani.

A nyírbátori kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

8696—1929 T. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Spitzer Menyhért végrehajtónak Weiszhausz József végrehajtást szenvedő ellen 25 mm. rozs tőke és jár. erejéig indított végrehajtási ügyében a 1929 szeptember hó 19. napján 6488—1929 tk. szám alatt kibocsátott árverési hirdetményrel a nyírbogáti 655. számú betétben 1155—3, 1155—4, 1312—3, 1395—1, 1496—2, 2015, 2016, 2543—1, 2543—2, 2543—3, 2543—4, 2734—5, 2734—6, 2734—7, 2734—8, 2734—9, 2734—10, 1258—1. hrsz. a. s Weiszhausz József nevében álló egyhated rész illetőségre 4.000 P. — az ugyanottani 710. számú tkvi betétben AI. 1—2, 12—24. sorszám 2017—1, 2017—1, 2543—9, 2543—7, 2543—8, 2543—9, 2729—12, 2729—17, 2729—20, 2735—7, 2736—10, 2735—13, 2735—16, 2735—5, 2735—12. hrszám alatt felvett s ugyanannak nevében álló egytizenegyed rész illetőségre 400 P. — az ugyanottani 135. számú tkvi betétben AI. 1—2. sorsz. 137, 138. hrsz. alatt felvett egyhatod rész illetőségre 650 P., az ugyanottani 1202. számú betétben A—1. sorsz. felvett ingatlan egyharmad illetőségre 1.000 P. — az ugyanottani 1182. számú tkvi betétben AI. 1—5—6. sor 2161—8, 2161—11, 2161—3, 2161—14, 2161—17. 230—1. hrszám alatt felvett ingatlan egyhatod részére 700 P. — az ugyanottani 1181. számú tkvi betétben AI. 2—9. sor 2162—1, 2162—2, 2162—3, 2162—4, 2162—6, 2162—7, 2162—8. és 2350—2. hrsz. alatt felvett ingatlan egyharmad részére 3.800 P. kiküldési árban a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében 1930. évi január hó 16. napjának délelőtti 9 órakor kitűzött árverést az 1881. LX. t. c. 16. §-a értelmében az Alföldi Ruházem és Társai debreceni cég végrehajtók 168 P 16 f. tőke és járulékaiból álló követelésének behajtása érdekében is meg fogják tartani, de csak az özv. Weiszhausz Mártonné javára bekebelezett hasznosítási jog épségben tartása mellett.

Nyírbátor, 1929 december hó 20. napján.

Szűcs s. k.

kir. járásbíró.

A kiadmány hiteltel: Olvashatatlan aláírás kir. jb. irodaségétől.

448—1930. I.

HIRDETMÉNY.

Kiadó városi üzlethelyiségek.

Az iparostanonciskola épületében a 2. számú (volt Révi-féle ecetüzlet), és a 6. számú (volt Goldberger Mór-féle) üzlethelyiség szabdkézből bérbeadó és azonnal elfoglalható.

A feltételek iránt a jog- és pénzügyi ügyosztálynál (Városháza I. em. 35. sz.) lehet érdeklődni. Debrecen, 1930 január 10.

Polgármester

Szám: 55782—929. OFB.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város házhelyrendezési ügyében a városiól megváltott, Mikepérsi ut. mellett fekvő ugynevezett Eprekerői házhelyek közül 8 házhely megüresedett.

Felhívom mindazokat, akik ezen házhelyre igényt tartanak s a törvény értelmében házhelyhez juttathatók, hogy ebbeli körülmények folytán január hó 23. napjáig adják be Debrecen város kiadóhivatalába (Bihari Mária vár. nandijasz).

A megüresedett házhelyek megváltási ára és fizetési módzatai felől január hó 21 és 22-én hivatalos helyiségembe: Városháza, I. emelet, felvilágosítást adok, a hivatalos órák alatt.

Kelt Budapest, 1930 jan. 11.

Dr. Vásárhelyi Béla, kir. törvényszéki tanácselnök.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Levelezne!
Ismeretség hiányában, házasság céljából: jó-megjelenésű, magas, barna, 35 éves, ref. fiatalember, külföldet járt, intelligens, iparos és ke-reskedő. Jóforgalmu üz-lettel és magánvagyonnal rendelkezik. Megismerkedne azon magas, barna, jókedjű, csinos, ref., házias, jó család-ból való leánnyal, ki némi hozománnyal ren-delkezik. — Megkere-sést „Természetkedvelő” jellegre a kiadóba ké-rem. (Ügynök kizárva) 123

Állást kereső férfiak

Hosszu
gyakorlattal a gazdaság bármely ágában nagy jártassággal bíró gazda tiszt állást keres. Elfogad nőilen állást is. — „Vasszorgalom” jellegre kér leveleket a kiadóba. 246

Állást kereső nők

Házvezetőnek,
egy jobb családból való nő ajánlkozik, tej-kezeléshez és baromfi-hoz isé rt. Cím a ki-adóban. 873

Gép-
és gyorsíró urilány ál-lást keres. „Kisigényű” jellegre a leveleket a kiadóba kér. 847

Német-magyar
gyors- és gépirónő, le-velező külföldi gyako-rlattal állást keres. Cím a kiadóban. 841

Betöltendő állás nők részére

Mindeneslányt
felvesznek. Weisz. Piac u. 9. 843

Betöltendő állás férfiak részére

Házmesterpárt
elcséjére felfogadok, fe-lcséjére lakarításért díjaz-tatik. Hatvan u. 4b. 782

Egy
péktanuló felvételeik. — Hutnik, Szabó Kálmán-u. 6. 786

14—15 éves
fiú kifutónak felvéte-lik azonnal. Bakóczy 49. sőtöde. 845

Füftalemberek
gyümölcsárúsítóknak a vonmatokhoz fizetéssel és magas jutalékkal fel-vételnek. Pálvándvari ház. 883

Bútorok

Komplett
hálszoba bútor olcsón eladó. Piac uca 21. sz. emelet. 871

Bútor,
tisztá, értékes ebédlő, tisztá helyre bérheadó, esetleg elad! Cím a ki-adóban. 867

Gyönyörű
fekete és piros ebédlő és különböző bútorok, minden elfogadható ár-ban, sürgősen eladó, Széchenyi uca 6 szám Kleinnál. 808

Elelmiszer és ital

Sajáttermésű
újlétai 6-boraim 80 filléért árásítom, — Arany János uca 19. szám. 18-a

Oktatás

Gép- és gyorsírást
tanítok, Darabos uca 1. szám, első emelet. x—23

Ajánlat

Jobb családnak
egyhónapos, szép fiú gyermekemet örökbe adnám. Cím a kiadó-ban. 578

Akáca

Hasábfá mázsánként P 3.30, aprítva P 3.60, akác dorongfa P 3.10. Akácfaák tavalyi ősz-i vágású, I. osztályú. — Hazaszállítva mázsán-ként 20 fillérral drá-gább. Csak míg a kész-let tart! Fakereskedel-mi Vállalat. Hadházi u 4. szám. A közkörház mögött. Telefon 13-01. Porosz-, salgótarjáni szén. — Hazai, alacs-kai, berentei szenek. 1

Patkányt, egeret,
poloskát, svábhogarat, azonnal kiírhat, biz-tosítással, speciális ír-tószerez. Egyetlen kí-sérlet meggyőzi a vá-sárlót. Nagyön olcsón kapható Stern festék-üzletben, Piac uca 10. (Bikával szemben).

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál. Földvári Széchenyi uca 55. sz.

Hentessegéd,
sertést vágást jutányos áron el vállal. Timár u 20. szám. 811

Dísznőterez vacsora
e hó 15-én. Beresényi uca 4. szám alatt. 865

Káposzta,
savanyított nagyban és kicsinyben kapható. — Deutsch Albert és Fia cégnél. 8-a—18

Leírásj
és szakszorosítási mun-kák azonnal elkészül-nek Remington Író-gép Rt. fiókja, Piac u. 58. sz. 2a.

Finom
házikáposzta 18 fillér, Nagyban külön ár. — Zsatkónál, Batthyány-és Szentanna sarok. 828

Kereslet

Elveszett
kedden délbe egy arany lánc karkötő nagy csiszolt kő medállal. Kos-suth u. és Nagytemp-lom környékén. Becsü-letes megtaláló jutalom ban részesül. Nap u. 4. sz. 858

Száz pengő
havi fizetést, teljes el-látást biztosítok annak, aki 5—600 pengővel italmérés átvételéhez hozzásegít. Lehet ma-gános nő is. Cím a ki-adóba. 852

Megvételre
kerestetik gyümölcsös, kisebb szőlő, vagy ház-bely. Ajánlatokat Do-bozi bérház, C. lépcső, földszint 1. 862

Jömenetű
vendéglőt keresek bé-rbe, vagy nagyobb öv-adékkal elszámolásra. Kovács László, Püspök-ladány, Bern u. 709. 839

Modern
négyoszobás lakást kere-sek, Piacon, vagy ahoz közel. Ajánlatokat ké-rek Piac uca 75. föld-szintre, 2—4 óráig. 829

Kiadó lakás

Hat, esetleg nyolc
szobás modern lakás kiadó, Piac uca 75. sz első emeleten. Értekezni lehet ugyanott, 2—4 órákor, földszinten. — 830

4 szobás
lakás kiadó. Batthyány u. 12. 549

Uránia
anozi épület, III. em. 2. lépcsőházi bejárattú u-cai szoba, előszoba, fürdőszoba kiadó. 795

Modern
4. 3 és 2 szobás, vala-mint garzon lakások, a főtéri új Svetits palotában kiadók. Értekezés a Svetits-intézet igazgatójánál, Szent A. 28. szám alatt. 3-a

Kiadó
Piac 44. alatt világos, száraz, tásas, földszin-tes szoba irodának, ren-delőnek, műhelynek. Márton ügyvéd. Tele-fon 714. 273. 637

Bihari-telep
Keresztessy uccában, egy kétszer egy szoba, konyhas lakás, több mint háromszáz négy-szögöl kerthelyiséggel kiadó. Értekezhetni le-het Pacsirta uca 46.

Egy szoba,
konyha, fűkamara ki-adó. Bősziroményi út 49. sz. 850

Egy
udvari szoba kiadó. — Szent Anna u. 36. sz. 855

Kiadó
két szoba, konyha havi 50 pengőért azonnal. Kut uca 1. 864

Egy szoba,
előszoba 1-ére kiadó. Csapó u. 34. 853

Butorozott szoba

Butorozott
szoba kiadó Piac uca 58., II. lépcső, II. eme-let 29. 860

Diák étterem
Kút uca 62. Ebéd, naponta leves, főzelék peccsenye, tészta 80 fill vacsora 40 fillér. Válo-gatott társaság. 14-a—14

Borotválás 20 fill.
hajvágás 30 fillér, fa-zonra 40 fillér. Babi, bubi hajvágás 40 fillér. Miklós uca 53. Toma. 859

Malactartás
felesbe vállalak, Híd u 1. sz. Koroknai. 856

Pénc kölcsönök
folyósítok drága kama-tú kicserélünk, 35—vagy 45 éves lejáratu-ra, előleges költség nincs. Felvilágosítás díjmentes: Földhittel-iroda, Hunyadi uca 8. szám alatt. 854

Hő- és sárelpöt
olcsón javítok, bór-cipők talpalása 3 pen-gő, vízmentes krunponból. Kovács, Verbőczy uca 2. szám. 836

Butorozott
uccai szoba, központ-ban azonnal kiadó. — Hüvelyes uca 6. 866

Butorozott szoba,
esetleg ellátással kiadó Püspöki palota, föld-szint 21. ajtó. 870

Uccai
nagy száraz szoba, elő-szobával azonnal is ki-adó, Csapó uca 90. sz. alatt. 870

Tizenötödikére
egy tisztességes férfi kvártélyt kaphat. Jó-zsef kir. herceg 50. 844

Különbejárattú
előszobás butorozott — szoba kiadó. Széchenyi-kert, Eröss Lajos u. 6. 652

Különbejárattú
udvari butorozott szo-ba 1—2 személynek ki-adó. Miklós u. 26. 621

Butorozott
szoba kiadó központon, Simonffy uca 11., föld-szint 2. 797

Elegánsan
butorozott szoba azon-nal kiadó Püspöki palota, II. lépcső, III. em. 12a. balra. 784

Csinosan
butorozott szoba, eset-leg ellátással kiadó. — Nvil uca 116. 793

Központban
különbejárattú szépen butorozott szoba azon-nal kiadó. Magos (Mon-ti-ezredes) uca 17. sz. alatt. 820

Egy
butorozott szoba kiadó Püspöki palota, I. em., 22. ajtó. 834

Különbejárattú
uccai butorozott szoba kiadó. Burgondia 11. 857

Üzlet, máhely, raktár

Kiadó
üzlet a Sámsoni uton a mélyfúrás és iskolánál, nagy vidéki forgalom. Értekezni ott Mezeinél. 600

Irodának
földszintes 3 modern, világos helyiség, egyen-ként, műhely, üzlet, s raktár céljaira is azon-nal kiadó és elfoglal-ható. Érdeklődni le-het garázsvezetőnél — Piac uca 42. Telefon: 15-12. szám. 4-a

Kiadó
kovácsműhely és istálló Károly Ferenc József út 46. 783

Nyiregyházan
korzón, nagy üzlet-helyiség, olcsó bérért, azonnal kiadó. Felvilá-gosítást nyújt levélben Sipos Géza cukrász, Nyiregyháza. 7-a 16

A Főtéren
épült Svetits palotában uccai és passage üzlet-helyiségek és modern irodahelyiségek, febr-uár hó elsejére ki-adók. Értekezés Svetits intézeti igazgatójánál, Szent Anna uca 28. szám alatt. 3-a

A város
központjában szép üz-lethelyiség kiadó. A be-rendezés eladó. Cím-eket „Berendezés” jelleg-re a kiadóba kérem. 15-a

Trafiknak,
vagy bárminek Kínese-hegy, Huszár uca 2. számú üzlethelyiség forgalmas helyen ki-adó. Értekezni Temető uca 24. 837

Eladó ingóság

Trágya,
érett, kb. 150 mázsa, eladó, Szekfü uca 15. szám alatt. 739

Bürgonya,
nyári rőzsa 50 kilótól 100 mázsaig, házhöz szállítva kapható Vár uca 11 szám. Murvay. Telefon: 16-09. 868

Elárverezek,
folyó évi január hó 15. napján, délelőtt 11 óra kor, 1200 pengő bec-sértékű bútort, zongorát Hatvan uca 1. szám alatt, Bocskor László, járásbírósi végre-hajtó. 872

Egy
férfi síma új öltöny intányosan eladó. — Főtös u. 9. sz. pince. 838

Állótükör,
különösen szabóknak alkalmas, eladó. Egy-malom u. 7. 842

Eladó ház

A Bősziroményi
út 13. számú ház, — egészben, vagy részben kiadó. Tájékozódás dr. Brunner Lajosnál, Csa-pó uca 22. sz. 531

Jutányos árért
eladó Pozsonyi-ut (vont Ujvárosi-ut) 20. szám alatti házastelek 374 négyszögöl szőlővel. — Van rajta egy fűszer és egy jömeneteli hentes-üz'et. Kevés pénzzel azonnal átvehető. — Ugyanott 1600 darab vályog eladó. Értekezni lehet Szotyori telep, Kálmán uca 12. számú fűszerüzletben. x

Eladó
a Kandia u. 19. sz. ház 4 szoba, fürdőszobás — beköltözhető lakással. 848

Ritka alkalmi vétel!
Kilencezer pengő évi lakbér! Eladó a Werbőczy uca 8. számú ház. Tizenötözezer pengő készpénzzel megvehető Fele értékben házat, v. földet elfogadok. Fize-tés nem sürgős. Felté-teleket a vevő diktál-hatja. Értekezni lehet Csapó uca 99. szám. Bakóczynál. 695

Eladó házak
Batthyányi uca 10. számú ereletes ház, kedvező fizetési felté-telekkel.

Nap uca 12. számú
üríház, négyoszobás be-költözéssel, istállóval, gazdasági udvarral.

Károly Ferenc József
út 17-c. Ötszobás, par-kettes, fürdőszobás alá pincézett villa, gyümöl-csökert, huszonhatezer pengőért. Megtekint-hető 12 órától 3 óráig.

Darabos uca 45. sz.
modern bérház, négy-szobás beköltözéssel, harmincméteres gyár-helyiséggel.

Hadházy uca 7. sz.
nagytelekű bérház öt lakással, tizenötözezer nyolcszáz pengőért.

Ezen házak eladásá-
val kizárólag a MATÉ ingatlaniroda van meg-bizva, Piac uca 30. sz. 13-a

Eladó föld

300 négyszögöl
olcsón Jerikó uca 18. szám alatti eladó. Érte-kezni lehet a tulajdo-nossal. Bősziroményi út 49. sz. 849

Holden
20—30 hold prima fe-kete szántóföld eladó. Kossuth u. 16. 851

Birtok bérlet

Kertészetre
alkalmas belső terület 2 hold fekete föld, la-kással, öntöző csövekkel bérheadó. MATÉ ingatlaniroda, Piac 30. 551

Eladó állatok

Sertés
100 kilós, zsíros, eladó. Szappanos u. 20. sz. 835

Egy
12 literes tehén és egy vaságy eladó. Mester u. 31. 861